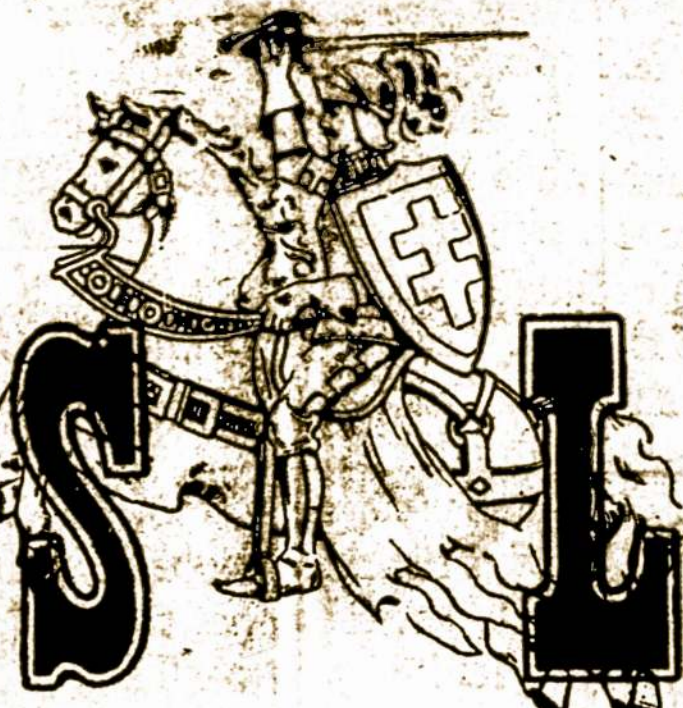

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 2

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 8 d. Sausio (January), 1925 m.

KAINA 5 CENTAL.

Vol. XI.

DU MILIJONAI DARBININKŲ GRUHOJA PASKELBIMU STRAIKO.

Jugoslavijos valdžia užgyrė baudimą autonomijos reikalaujančių kroatų. Vokietija reikalauja paliusuoti Kolognos zoną. Kirto malkas per šimtą ir devynis metus. Susimušė du submarinai. Francuzija tariasi apie mokėjimą savo skolų. Vyskupas prasergsti tinginiaujančius kunigus. Penkios bankos uždarė savo pramonę.

ANGLIJAI GRUHOJA DIDELIS STRAIKAS.

London, Anglijoje. Visos Anglijos darbininkai, ypač kasyklų darbininkai, laivų statytojai ir geležinkelio darbininkai reikalauja algų pakėlimo, ir už ne išpildymą jų reikalavimo, grumoja straiku. Geležinkelių darbininkai ir metalo apdirbėjai reikalauja pakelt algas vienu svaru, laivų statytojai irgi tiek, kasyklų darbininkai reikalauja pakėlimo algų bent 12 šilingų per dieną. Kadangi visi šie darbininkai yra organizuoti suvirš trijų milijonų skaitliu, tad jų reikalavimus užganėdinti reikalinga dviejų milijonų svarų sterlingų per metus daugiau išduoti juos samdantiems.

Morgano paskolą sumoje šimto milijono doliarų. Kadangi ministerijos pasiūlymas buvo ne sulyg parlamento skonio, tad prasidėjo rietynės, kurioms nesibaigiant atėjo ir dvylikta valanda nakties, o su ta ir pabaiga senų metų. Kadangi dalykas turėjo but užbaigtas senuose metuose, tad parlamento rume sulaukta visi laikrodžiai, kol senatas vienbalsiai priims ministerijos pasiūlymą, ir taip rietasi net iki išauštant, vis dar jaučiantės "senuose metuose".

FRANCUZIJAI NE IŠGABENA SAVO KARIUMENĖ.

Paris, Francuzijoje. Pradėjus taikintis vakariniams talkininkams su Vokietija, buvo pažymėta 10 diena Sausio, iki kurios turėjo but paskutinė okupantų kariumenė išgabenta iš Vokietijos teritorijos. Bet pastaruoju metu Vokietijai pareikalavus leidimo šiek tiek apsiginkluot, vakariniai talkininkai pabugo Vokietijos ir greitai susitarė sulaikyti kariumenės išgabėtimą. Kadangi okupantų kariumenė buvo likus tik Kolognos teritorijoje, tad ši kariumenė čia ir paliekama toliau. Vokietija gi tuomi išsiėdus, pasiuntė talkininkams notą, reikalaujant greitai kariumenės išgabėtimo, gi kitaip ji žada skaityti visus talkininkų prižadus be jokios vertės.

ŠVENTĖ SUKAKTUVES SU KIRVIAIS RANKOSE.

St. Johnsbury, Vt. Jonas Morron, senas ūkininkas, naujus metus šventė kaip savo sukaktuves, sulaukęs 109 metų amžiaus, gi jo žmona tą pačią dieną šventė savo amžiaus sukaktuves 104 metų. Susirinkę kaimynai juodu pasveikinti ir palinkėti dar ilgesnio amžiaus, atrado juodu bekertant malkas. Pats Morron sakosi labai patenkintas savo gyvenimu, nors per visą amžių jis daugiausia tik malkas kapojo. Jis gimė Sausio 1 dieną, 1816 m. Kanados provincijoje New Irland.

SAKOMA, KAD MILITARISTAI MOBILIZUOJASI.

Berlin, Vokietijoje. Sulyg Munchener Neuestes Nachrichten žinių, Rusijos militaristai užrubežiuose mobilizuojasi prieš dabartinę Ru-

sijos bolševikų valdžią. Buvęs Rusijos karvedžiu Nikolajus mobilizuoja kariumenę Vokietijoje, gi Vrangelis Balkanuose, ir kuomet armijos bus suorganizuotos, tada jodvi užpuls Rusiją iš dviejų pusių. Bavarijoje galbut bus Nikolajaus kariškas štabas. Nikolajui pritariama Francuzija, Čekoslovakija ir Lenkija. Ši pastaroji žada net ir pagelbą už ka Nikolajus Lenkijai žada pavest Ukrainą. Yra manoma, kad čia kilis ir varžytinės už Rusijos sostą, tarpe kunigaikščio Nikolajaus ir kunigaikščio Ciriljaus.

SENIAUSIS AMERIKOS MĒSININKAS.

Hoboken, N. J. Čia šventė savo amžiaus sukaktuves Kuperr-Bier, kaip jis sakosi, seniausias Amerikos mēsininkas. Jis dabar šventė sulaukęs 105 metų ir todėl jau senas, bet senas jis netik amžium, bet ir savo amatu, kadangi visą savo gyvenimą, nuo kaip seniai jis pradėjo dirbti, apart mēsininko amato jis daugiau jokio darbo nemoka. Susirinkus svečiams ir giminėms ji pasveikinti, priimtuvėse jis visą vakarą gardžiai valgė, gėrė ir ruki, ir jei kas prisiminė apie senatvę—ant to labai pyko, nes jokios senatvės jis ne pažįstas.

CHICAGOS ANGLIAVIZIAI STRAIKuoja.

Chicago, Ill. Trijs tukstančiai darbininkų, dirbančių prie anglių išvažiojimo iš 400 anglių parduotuvių, išėjo straikan, reikalaujant pakelt jiems algas, ir tokiu būdu miestas kaip ir priemiesčiai liekasi be anglių, kurie jų neturi iš anksto prisipirke. Tik lignonučiams angliai bus pristatomi. Mat išsiėdus jų sutarčiai su darbdaviais, jie dabar reikalauja pakelt jiems algas po du doliarų už dienos darbą. Ikišiol jie gaudavo po 70 centų už darbo valandą, ir po 80 centų už viršlaikius.

KAREIVIAI SUGAVO "LAUKINI" ŽMOGŲ.

Paris, Francuzijoje. Nuo pat karės pabaigos, Belfort aplinkės giriose gyveno "laukinis žmogus", apie kurį buvo jau susidariusi visa eilė legendų. Gyveno jis kasdien girose ir visą laiką mityto iš plėšimų ir vagysčių, tankiai pasigaudamas kal-

nose begarbančiasias avis, o tu trukstant, atsilankydamas maisto pasivogti ir iš žmonių namų. Jis apsirengęs suplyšusiais drabužiais, visas apaugęs ilgais plaukais, ir viskuom nepanašus šiuo dienų žmogui. Dabar jis užpuolė geležinkelio skersinį dabančią moterį, bet tai pagelbon atpėjo du kareiviai, kurie "laukinį" ir suėmė. Jis yra toks nors užsikęs kareivis, galbut vokiečių, o gal ir Suvienytų Valstijų kariumenės. Jis nieko nekalba ir apie save nieko pasakyt negali. Nežinia, ar jis dėl kokios priežasties yra nustojes kalbos, ar jis nesupranta francuziškai, ar gal tyčia nusiduoda kalbėti nemokas.

POPIEŽIAUS MEDALIS LENKIOS PREZIDENTUI.

Roma, Italijoje. Popiežius Pijus XI apdovanojo Lenkijos prezidentą Wojciechowski ir jo pačią medaliu šventųjų metų, iš 1900 m. Mat yra papročiu, jog kiekvienais šventaisiais metais popiežius apdovanoja kokį nors "valdoną" praėjusiųjų metų medaliu. Popiežius Leonas XIII 1875 metais tokiu medaliu apdovanojo Austrijos ciesorį Juozą Franą, dabar tokiu medaliu apdovanoja Lenkijos prezidentą, kas turėtų reikšt, jog popiežius ima Lenkiją savo užtarėja.

ISPANAI VĖL GANABIJA MAURUS.

Madrid, Ispanijoje. Neseniai buvo sutikta ispanams palikt maurus ramybėje, nuستاčius neutrališką zoną tarpe maurų žemės ir ispanų užgrębtos jiems teritorijos, vienok maurai tuomi nenusiramindami, pradėjo verzt ispanams neutrališką zoną, dėlko įvyko vėl dideli mušiai. Ispanijos oro laivynas užpuolė Sekel Jemis geležinkelio stotį ir bombomis užmušė daug maurų ir jiems priklausančių gyvulių. Ainyro aplinkėse ispanų svetimaučių legijonai pradėjo kastis į tranšėjas ir laukia visos eilės kruvinių mušijų.

FRANCUZIJAI RENGIA MOKĖT SKOLAS.

Paris, Francuzijoje. Ant galo Francuzijos valdžia pradėjo tartis apie išmokėjimą Suvienytoms Valstijoms kariškų skolų ir tame reika-

le jau eina derybos tarpe Francuzijos finansų ministerio Clementel ir Suvienytų Valstijų ministerio Mellon. Suvienytos Valstijos siulo skolų išmokėjimo terminą dešimtį metų, bet Francuzijos valdžioje eina agitacija, kad pasiūlymas nebutų priimtas, ir vieton dešimties metų terminas butų išdėstas 80 metų. Suvienytos Valstijos su-taip ilgo termino pasiūlymu nesutiks.

VYSKUPAS PEIKIA TINGINIUS KUNIGUS.

Chicago, Ill. Metodistų dviasikių suvažiavime, vyskupas Hughes pasakė prakalbą, kurioje apgailavo, kad dėl apsilėdimo priviso labai daug tinginių kunigų, kurie išvestais tapę, nesirūpina savo pareigomis, ne studijuoja mieko ir nesirūpina žmonių dora, vien apsilėidę sau ramiai gyvena "kaip ir visi nusidėjėliai". Ant galo, baigdamas savo kalbą vyskupas pagrūmojo tokiems kunigams bent tuom, jog jis juos niekad nemylės ir juos savo geroj "loskoj" neturės.

ŠVENTĖS SUBANKRUTUOJ BANKAS.

Des Moines, Iowa. Trijs bankos Iowa ir dvi Nebraska valstijose labiausia atjautė kalėdų šventes, nes netekę pramonės turėjo užsidaryti duris. Mat darbams šiais laikais silpnai einant, šventėms užėjus, depozitoriai išsiėmė iš jų savo pinigų, taip, kad bankos likosi be pinigų. Atėjus Sausio pradžiui, kad reikėjo valdiniams užsistatyti naujus užstatus, kompanijos agentai atradė, jog bankose neliko pinigų, užstatų hedavė, ir tokiu būdu bankos turėjo užsidaryti.

ŽMONĖS PIGESNI NEGU ŠAUTUVAS.

Media, Pa. Delaware apskrčio teisme buvo teisiamas 17 metų amžiaus Danielis Molla, kuris nušovė du žmones. Teisme paaiškėjo, jog du vyriškiai, Kennel ir Weltz buvę medžiot, paklydo, ir klaidžiodami priėjo Molla'o namus, kuriuose jis tik vienas buvo vėlyvėu vakaro metu. Patikėjęs, jog tai plėšikai, jis pasiėmęs šautuvą, paleido kelis šūvius, ir abu nušovė. Teismas išklauses liudijimo, paaiškino, kad žudysta įvyko

netyčia, tik su tikslu apsigynimo, ir užtai Molla tapo nubautas dviem doliariais. Bet už šautuvo vartojimą tas pats teismas ir ten pat, nubaudė jį tukstančiu doliarų.

REIKALAUJA PRAŠALINT KUNIGA.

Charlestown, Va. Metodistų kongregacijos nariai įteikė prohibicijos agentų tarybai skundą ant savo kunigo Pullen, kuris yra kartu ir prohibicijos agentu, ir reikalavimą, idant taryba kunigą Pullen pašalintų iš agentų skaitliaus. Skundas pamatuojama tuom, kad kunigas Pullen negali "dviem dievam" tarnaut, bet to jis yra šunybių pridėjęs ir praėjusiuose rinkimuose, todėl kaip prašžengėlis negali but kitėms doros mokinioju, imant iš valdžios algą.

ARIZONOJE DIDIS GIRIŲ GAISRAS.

Tucson, Ariz. Santa Katalina kalnuose užgimė didelis girių gaisras, kuris kaskart apima vis didesnius plotus, ir ikišiol siaubia visuose kalnuose. Gaisras yra matomas per keturias dešimtis mylių. Gesinimas jo negalimas, kadangi į kalnus žmonės sunku įeiti, o ir jėgų grumoja pavojus kiekvienoje valandoje. Jei bent didelis lytus galėtų gaisrą kad ir ne užgesint galutinai, tai bent sulaikyt jo plėtimąsi.

ISPANIJA VALDYS NAUJA PARTIJA.

Madrid, Ispanijoje. Diktatoriui Reviera iškeliauvus į Moroką ir iš ten negrįžtant. Ispanijoje susidarė nauja partija, pasivadinus "Union Patriotica", kurios vadu paskirta admirolą Marquis de Magaz. Šis užtikrina, kad įgyvendinimui Ispanijoje ramybės, valdžia turi pereiti į šios partijos rankas ir tik iš jos narių turi susidaryti ministerija ir parlamentas, o kitaip tai nebusią gero. Be to Magaz dar siulo įvest aštūtrių laikraščių cenzūrą, idant tuomi sulaikius skleidimą klaidingų žinių.

KAREIVIAI IŠMETE KOMISORIŲ IŠ VIETOS.

Denver, Colo. Viešųjų darbų komisorius W. V. Roberts atsiskak pasitraukti iš savo vietos ir ją užleisti nau-

jai išrinktam Harry Hicks, nors buvo apkaltintas dar prie to ir daugelyje prasižengimų. Gubernatoriūs Sweet siuntęs jam kelis priskyimus išsikraustyti, ir nesulaukdamas pasekmių, ant galo pašaukė penkis kareivius, kurie aėję paėmė Roberts'ą iš kėdės, išnešė jį į kalitorijų, atėmė raktus, ir taip jis likosi iškraustytas iš vietos, kurią jis nenorėjo apleisti.

PAVYDUOLĖ NUPLAKĖ SAVO KAIMYNE.

Newark, N. J. Alberta Eitner, gyvenanti Irvingtone, patėmijo, jog jos vyras kartą pavėžino savo kaimynę našlę Rožę Donahue. Užsiėdegus piktuimi ir pavydu, vakare nuėjus į Donahue's namus, apdaužius ją kaip silpnę, paskai rapnakū nuplakė ir priškė daugliu jai nelyst prie jos vyro. Nuplaktoji betgi pasiskundė policijai, kuri narsia pavyduolę suėmė ir byla atsis bus prisaikintųjų teisėju posėdyje.

LIUDNOS NAUJŲ METŲ SUTIKTUVĖS.

Vienna, Austrijoje. Sutinkant naujus metus, pabaurus senuosius, Austrijos sostinė atsižymėjo nepaprastomis riaušėmis ir kruvynomis muštynėmis. Baigiant senus metus, mieste prasidėjo didelės parodos sutikimui naujų metų, bet staiga parodos pasikeitė riaušėmis. Kilo muštynės gatvėse tarpe įvairių nuomonių žmonių. Muštynėse krito daug aukų, neskaitant sužeistų. Muštynių suvaldymui priūruko policijos, reikėjo panaudoti kariumenę. Be to dar įvyko daugelis saužudyčių namuose. Tas parodo, kad žmonės kenčia nervų suirimą, kurį po kareji dar ne atsitaies.

AREŠTAVO 15 VIE NUOLIŲ.

Moskva, Rusijoje. Čia areštuota 15 vienuolių už paslėpimą rekvizitavimų laikais 400 karatų deimantų, daugybės rubinų, 1600 svarų sidabro, 60 svarų auksos ir keiliolikos milijonų rublių vertės abligatų.

Pirmutinį šiuose metuose koncertą rengia A.L.D.L.D. 11 kp., kuris įvyks nedėlij, 11 Sausio, 7:30 vakare, Lieutuvių salėje, 29 Endicott St., Worcester, Mass. Dalyvauja: O. Katkautskis, J. Mitrikaitė, E. Endzičiūtė, E. Stankiūtė, V. Klimas, V. Tumanis, J. Bakšys ir Aido horas.

Žinios iš Lietuvos

Kauno augimas.

Kaunas. Praėjusiuose metuose Kaune pastatyta 66 nauji, muriniai namai ir 159 mediniai. Apart naujai pastatyti, 100 senų pataisyta ir pagerinta. Toks namų statymas ir taisymas, žymiai praeina gyvenamų namų trukumą.

Statys tarnams namus.

Kaunas. Lietuvos banka stato Kaune tarnams namus, nes iki šiol daugelis samdomų tarnų, dėl namų stokos, negalėjo gauti savo gyvenimui vietos. Namai bus užbaigti ateinančiame rudenyje, apie Lapkričio mėnesį.

Tvarkys kelevius.

Kaunas. Valdžia skelbia, jog su pradžia šių metų trukiuose įvedama tvarka, draudžianti keleviams vagonuose rukti, spaudyt ir netvarkiai užsilaikyti. Už nepildymą pasargu, kiekvienas kelevius bus baudžiama kalėjimu ir piniginėmis baudomis.

Lietuvos turtas.

Kaunas. Pabaigoj Lapkričio mėnesio Lietuvos pinigai apyvartoje siekė 89, 344,141 litų ir 81 centą. Tuomi patim laiku valstybės banka turėjo aukso ir sidabro už 30,768,723 litus ir 89 centus, ir svetimų valstybių pinigais už 61,241,061 litą ir 71 centą.

Prasergsti darbo įieškančias.

Kaunas. Kuomet daugybė kaimų merginų keliauja į Kauną įieškoti darbo, šv. Zitos draugija viešai kaimų merginas prasergsti, idant jos nevažiuotų miestan darbo įieškoti, nes šiuosmet jokių užsiėmimų Kaune nėra. Dėl stokos vietų, iš kaimų atkeliavusios merginos, gali patekti į paleistuvų namus, ar šiaip į didelį skurdą.

Naujio sukaktuvės.

Kaunas. Gruodžio 8 Kaune, Valstybiniame Teatre, buvo švenčiama kompozitoriaus prof. J. Naujio 35 metų visuomenės ir muzikos darbo sukaktuvės. Tą dieną Teatre buvo koncertas, kuriame atlikta komp. Naujio kuriniai. Dalyvavo valdžios ir visuomenės organizacijų atstovai. Prof. J. Naujuiui išteiktas Lietuvos muzikos patriarcho adresas.

Išperka Vidaus paskolų lakštus.

Kaunas. Nuo Gruodžio 15 išpirkinėjami valstybės vidaus paskolų lakštai šiuo kursu: 1) Valstybės vidaus paskolos trumpo laiko bonai apmokami Lietuvos Banke ir jo skyriuose po 1 litą už 10 auks. 2) Nėpaprastos valstybės išdo paskolos krašto reikalams kvitai, pirkti iki 1921 m. Rugsėjo 30 d. imtinai apmokami po 1 litą už 10 auks., o kvitai, pirkti po 1921 m. Rugsėjo 30 apmokami po 1 litą už 20 auks.

Ruošiasi Francuzijon.

Zapiškis, Kauno apskričio. Čia organizuojasi keliolika šeimynų važiuoti Francuziją darbo įieškoti. Važiuoti nori ypatingai tie darbininkai, kurie neteko darbo "Ežerėčio" durpynui subankrutijus. Tam reikalui emigrantai spiečiasi į tam tikras partijas, kurios mano iš Klaipėdos plaukti laivu. Ar tie darbininkai važiuoja darbavijų kviečiami ir kokiomis išlygomis?

Darbininkai vis dėlto turėtų but keno nors tinkamai painformuoti ir perspėti, kad nuvykusius į svetimą kraštą nesutiktų dar didesnis skurdas. Musų išeiavims francuzai kartais gali pasiulyti tokį darbą, kuris jiems patiems nepatinka. "L."

Pabėgo jaunikis.

Veiveriai, Mariampolės apskričio. Išvažiavo jaunikis ir jaunoji moterystės sakramentą priimt. Jaunasis buvo truputį išsitraukęs. Klebonui berašant jau su-tuoktuvų aktą, jaunikis susivaidijo tuo tarpu su jauniosios tėvu S. dėl dalios. Paskiau jaunasis savo pulkui kažką pasakė, išėjo per duris, sėdė į automobilį ir išpyškėjo į Kauną (jaunasis, mat, buvo iš Kauno, o jaunoji iš Veiverių valsčiaus, Belevičių kaimo). Kas gal but per šliubas, kai jaunikis pabėgo. Todėl jaunoji ir jos pulkas nusiminę, labai nuliudę, grįžo namo.

Vestuvių parvažiuojant laukia susirinkę kaimynai ir suvažiavę svečiai. Vos pasirodė vežimai, tuoj visi išsipylė pasitikt. Bet kaip visi nustebo, kai nebuvo jaunojo! Kiti nenorėjo tikėti ir puolė įieškoti... po pasostėm. Bet ir ten jo nebuvo.

Šiame kampelyje, tai rodos, pirmutinis toks atsitikimas, bet jau daugiau tokių nereikia. "L."

Iš pavergt krašto.

Pušaminė. Iš ukio gyvenimo šioj apylinkėj tokios naujienos: Vargas su mokescėjais. Kas savaitė mokescėiai kaip iš maišo pilasi. Štai jie: 1) nuo turto ("majatkov") valstybės izdui ("skarbowe"), 3) už galvijus, 4) valščiaus mokescėiai ("gminne"), 5) seimelių ("sejmikowe"), 6) apdraudimo nuo ugnies ir toli dar galas. Derlius šiuosmet nępergeriauis. Šiaudų šiaip taip, bet grudų ir pusės nebub. Bulvės irgi nępernykštės ir greit puva. Su malkomis gryna bėda. Savo nęra, iš miškų nęparduodama. Šimet valdžios miškus apie Veikunus, Pakretonę ir Baltaraisį kirs, bet gyventojams nęduos pauostyt nę trioboms statyt, nę malkom.

Spalio mėnesyje 13 d. lenkų valdžia ištrėmė J. Malašinsko šeimyną iš Gasmenų (tėvai, 5 sunų 2 dukterų). Buvo tai susipratę lietuviai. Valdininkams nepatiko, kad skaitė save lietuvius.

Neseniai lenkai išmetė Vilniuje lietuvii prieglauda iš Pranciškonų murų. Dabar Vilniaus apygardos teismas nutarė vėl išmest lietuvii

staigas iš namų Subačiaus gatvėj.

Punkske lietuviai šviečiasi, nors lenkai visokiais budais stengiasi sulaikyt jų švietimą. Į Punkską pareina 100 egz. "Lietuvos kelio" ir 20 egz. "Vilniaus Balsas". Kadangi lenkai neleidžia lietuviams viešų mokyklų, tai lietuviai mokina vaikus prie motinų rėtelių, bet neleidžia jų į lenkiškas mokyklas. Dėl didelių mokesčių yra skurdo, ir jaunimas, negali nusipirkt knygų—"V."

Stasio Šilingo paskaita apie tautą.

Kaunas. Sekmadienye, 14 Gruodžio 4 valandą po pietų, Rotušės salėje, Kauno miesto tarybos lietuvii frakcijos nariai surengė įdomią ir reikšmingą paskaitą. Paskaitą skaitė žinomas visuomenės veikėjas advokatas Stasys Šilingas, tėmoje "Tauta". Savo paskaitoje prelegentas labai vaizdžiai perstatė klausytojams iš gilios praeities tautų vystymosi istoriją ir jų sulostą rolę pasaulio žmonijos gyvenime.

Dėstydamas tautų problemą, kalbėtojas palytėjo atskiras tautas ir pažymėjo jų budą ir psichologiją. Pasak p. Šilingo, tvirčiausia ir sąmoningiausia tauta esanti tai anglai, kurie valstybės kurybos reikaluose net sugėbi susitart ir nusileisti griežtai priešingų pažiūrų žmonėms. Gij rusai visai neturi autoritetų ir dėlei to ten vos, pusterlėjus naujam vėjui, žmonės—jiaudis tuojaus pasiduoda svajotiškoms itakoms ir rezultate maža grupai žmonių, su ginklų pagelba diktatoriškai valdo kraštą.

Internacionalizmas didelėms tautoms esąs mažai kenksmingas, bet mažoms tautoms yra bęgalas žalingas, ir lietuvii tautai yra padaręs labai daug žalos. Prisiėminę apie internacionalizmą, kalbėtojas pažymėjo kaip kokioje tautoje jis randa sau itaką. Žydai, kaip žinia, yr didžiausi internacionalizmo šalininkai, vienok ištautėjusių beveik nęra.

Lietuvių tautoje tautiškos samonės ir savokos visgi esama ir toji samonė ir autoritetas iš dalies apsiėreiskia net kraštutinii kairiių elemente. Taigi toji tautos stiptybė kaip tik ir yra tautos gvarantija.

Lietuvos sunus.

Sugavo plėšikus.

Onušiškis, Trakų apskričio, Trakų apskirtyje atsirado daug plėšikų. Žmonės labai buvo nusiminę; kur tik užeis, vis išgirsi kalbant, kad tai čia, tai kitur apsilankę plėšikai, reikalavę pinigų ir t. t. Apskričio policija dėjo visas pastangas, net Kauno kriminališka policija atėjo pagalbon; tačiau iki šiol vis niekais ėjo jų trusas. Bet štai, Onušiški policija, vedama nuovados viršininko Daleckio, jau suėmė keturis plėšikus: Jasiulevičių Motiejų, Kazlauską Balių, Versecką Andrių ir Banuškevičių Motiejų, kurie apsiginklavę kariškais šautuvais, buvo užpuolę ir aplėšę Kazlauską Juozą, gyv. Novasadų kaimė. Iš jo bu-

vo plėšikai pagrobė visokio turto ir pinigų apie už 25,000 litų. Kaltinamieji prisipažino dalyvavę šiame plėšime. Pas juos rasti buvo ir pagrobti daiktai. Kazlauskas iš kalėjimo pro geležinius langų pynučius buvo pabėgęs ir slapstėsi miškuose. Nuovados viršininkas tada pažadėjo duot 50 litų tam, kas praneš Kazlausko slėpinios vietą. Atsirado žmogelis, kurio nurodymu policija ir suėmė pabėgėlį. Padarius tardymą pasirodė, kad toji banda veikė jau nuo seniai. Jai užėigą duodavo Grigunus Juozas, gyv. Daugiliškiuose, tarpė miškų. Jis priiminėdavęs vogtus daiktus; net pats nuo artimesnių kaimynų vogęs avis, maitinę jomis plėšikus. Jis buvo šaltakalvis, todėl, reikalui esant, taisydavęs plėšikams ginklus. Miške rasta paslėpta jo 25 medžioklės šautuvai, 2 durtuvai, apie 2 kilogramu parako ir kitokių ginklams irankių. Jis pats prisipažino, kad plėšikai jam atnešdavo ginklus taisyt. Juozas.

Ir Lietuvos bolševikai bruzda.

Kaunas. Kaip žinia, kad bolševikų tikslas ir didžiausias jų pasirižymas užgrėbt ir savo rankas visą pasaulį ir iš dabar gyvuojančių daugybės savistovių nepriklausomų valstybių padaryt vieną komunistišką republiką ir įvest savo partijos žiauriausių diktaturą. Ta sąjone apie sudarymą vienietėlis viso pasaulio republikos bolševikai pradėjo garsiai skelbt tuojau po to kai jų dėka savo garsių žadėjimų, vylingū būdu užvaldė didžiulę Rusiją. Pabaigoje 1917 m. užvaldžius jiems Rusiją, bolševikų upas ant tiek buvo kariškas, jog jie surengtuose masiniuose susirinkimuose nę kiek nesidriovėjo įrodinēt klausytojams, tamsiai rusų liaudžiai, kad jau visai netoli esanti ta valanda, kuomet įvyksianti pasaulinė revoliucija, kurioje darbininkai savo griežtu pasirižymu sudarysią vieną republiką. O kad tokiam savo pranašavimui pridavus daugiau reikšmės, bolševikų kalbėtojai savo prakalbas paprastai užbaigdavo trukšmingais šauksmais: "Tegyvuoją viena viso pasaulio sovietinė republika" (Da drastvujet edinaja vsemirnaja sovietiskaja republika).

Dėja, tas jų pranašavimas, kaip parodo pati tikrinybė, betgi nesipildo. Nuo bolševikų išgalejimo Rusijoje jau prasliuko 7 metai, betgi iki šiol, apart tos nelaimingos Rusijos, jie dar niekur kitur pasaulyje valdžios nęra dasigavę, nežiurint dedamų dėl to didžiausių pastangų. Tiesa, savo šalininkų ir pasekėjų bolševikai šiek tiek turi visose valstybėse, kurių netruksta ir pačioje Lietuvoje, o ypač žydų tarpė. Tačiau jų skaičius pastaruoju laiku nesidaugina, dargi mažėja. Ir taip dedasi dėto, kad žmonės kiek geriau pažinę bolševikus ir jų darbų, visur nuo jų šalinas. Lietuvoje, ant kiek tenka patirt,

kos virstų: "Litovsko-Bieloruskaja Sovietskaja respublika" (Lietuvių-Baltrusii sovietų republika). Vietoje buvusio caro Nikolojaus, Lietuvos vyriausiu valdovū komisaro titule butų Vincas Kapsukas.

Gerai pažįstas bolševikus.

DYKAI REUMATIZMU SERGANTEIEMS.

Mes turime naują metodą gydymui reumatizmo, kurią mes pasiėsimė i namus kiekvieno šio laikraščio skaitytojo, kuris tik pareikalas. Jeigu jus turit skaudėjimą jusų muskuluose arba sėnauose, jeigu jus kenčiat skausmą ore, pėsimainose, štai proga išbandyt naują metodą, kuri atsieina pigiai ir kuri pagelbėjo šimtams. Jeigu jusų liga yra i chroniška ir užsisėmėjusi ir jokius gydymus jums nęgebėjo, mes patariame išbandyt šį metodą, kurią mes pasiėsimė DYKAI išbandymui.

DYKAI MUSŲ LĖSOMIS. Mes neprasom nuo jusų jokiu pinigų, tik prisiskait savo adresa. Mes išisėsimė jums aprašę DYKAI IS-BANDYMUJ mūsų metoda. Šimtams šita metoda pagelbėjo, pagelbės ji ir jums. Neprašėikt geros progos pasiėnaudot. Rašykit šindien, jeigu jus kenčiat nuo reumatizmo.

Pleasant Method Co., Dept X2.

3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

UŽKIMIMAS

paprastai paėina nuo perėalimo. Bet kam reikia kentēt? Dėl gerklės skausmas ir užkimimas vartok

Severa's Antisepsol

kaipo gargaliavimas. Tasai vaistas apmalšina gerklės iritacijas, palengvina skrepliavimą ir sutetkia ligoniu pageldaujancio palengvinimo.

Kainos 35c ir 50 centai.

Gaunamas pas jusų optiekorių.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA.

EKSTRA !!

Turiu pranešt, kad atidariu naują cęvėrykų krautuvg. Turiu naujaušios, geriausios ir gražiausios mados, visokios rūšies cęvėrykus, kaip vyriliskų, moteriliskų, mergaičių ir vaikūčių. Tik ateiokit patis persitiktint, busit užganėdinti. Jums plačiai žinomas—

VINCAS ČESNA, senas ledinlis,

90 Millbury Street, Su pagarba, V. Česna.

APTIKLA Vienintėle Lietuivio Valstinyčia.

Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus gautisome su didžiausia atyda: valstus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų. Norėdami suėdyt pinigus ir sveikata, visados kreipkitės i musų aptieką: kuriems nęra galima per tolumą steit, tai rašykitė, o mes prisėsimė reikalingus valstus per ekspresą.

A. BUDREVIČIUS, PROVIZORIUS, 122 Millbury St., Worcester, Mass.

NESVAIGINK SAVO KUDIKIŲ.

Gerai laik kūdikii vertit, negi pripildyti ji su narkotikais madais, kad "papalinti" jo skausma, pėsimai nuo netvarkio esančių vidurių. Dar geriau—duokite jam truputį

BAMBINO

tyriausio, saldus-skono, tikro vidurių palnosotėjo. Jame nęra avigaly. Nęra narkotikų madoų. Jis yra tik lengvai veikianči kombinacija, padaryta iš daržovių šienukų, kuri pagelbti nuo vidurių užkietėjimo, vidurių dieglio, mėlungio. Kudikai mėgta ji. Jie net prae daugiau. Jau aptiekorius parduoda Bambino—35c už butelę, arba pastatykite tiesiai i laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

M. PALTANAVICIA.

14 Vernon Street, Worcester, Mass..

Yearly subscription: In United States \$2.50 In Foreign Countries \$3.00 Single copies 5 cents

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergiais, leidžiamas per

M. PALTANAVICIA,

11 Vernon Street, Worcester, Mass..

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50 Kitose valstybėse \$3.00 Pavidiniai egzemplioriai 5 centais

Entered as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879

LIETUVOJE LAUKIANT NEPAGEIDAUJAMO PINIGŲ KRIZIO.

Pasaulis šiandien gyvena elgėtos gyvenimą, kenčia pinigų krizį. Daugiausia taja liga serga Europa, nors nuo jos toli ne atsilieka ir kitos pasaulio dalys, tik skirtumas, kad Europa pinigų neturi, gi kitos šalys, susigrįbusios auksą ir sidabrą, apsigniaužę jį laikosi ir žiūri kas toliau pasidarys. Prie pastarųjų priklauso ir Amerika.

Europoje pinigų stoka kentė Rusija, kol apiplėšė bažnyčias ir jų įstaigas, rekvizuojant visas brangenybes, kuomi prisirinko daug auksa, sidabro ir kitų brangybių, kurių dalį pavertus pinigais ir paleidus juos apyvarton, likusią dalį brangiojo turto laiko taigpi paslėpus ir žiūri kas nutiks toliau. Vokietija per kelis metus sūrgo pinigų stoka, ir lik neseniai taktininkams aiškiai pasirodžius, jog Vakietijos liga vargina ir kitas valstybes, šiaip-taip leido įsteigt nors sulopytą pinigų rezervą, ir tuomi ligą Vokietijai kiek palengvino. Francuzija išėikvojus savo auksą ir sidabrą karės metu, prie to dar sėlpus Lenkiją, irgi nusigyveno taip, kad šiandien nors ir paviršutiniau, vienok ir ji serga finansišku kriziu. Austrija, Vengrija, Čekoslovakija, Rumunija, Jugoslavija ir kitos, lygiai dejuoja pinigų stoka, o pinigų stokuojant liga apima visas valstybes kuną ir paralyžiuoja jų gyvybę: pramonė apsisoja, gedarbės dygsta, pritrunka maisto ir kitokių reikmenų, o to visko neperkenčiant, gyventojai ima nerimaut.

Prie kitų valstybių reikia priskaityt ir Lietuvą, kuri nuo finansinių ligų irgi liuosaba but negali, kuomet jos kaimynės jau yra segančios. Tik Lietuvai reikia priskaityt tame kitokias priežastis, kadangi ji savo turta ne išėikvojo karėms, ne praleido sėlpimui savo kaimynių, bet jo neturėjo prie savo atgimimo, kuomet pasiūiosavus išsvetimųjų globos, turėjo kurt savo gyvenimą ant griuvėsių, neturint pinigų, neturint pinigams gvarantijos, tik pasivaduojuojant karės metu vokiečių-okupantų išleistomis paprastomis popierukėmis, už kurias juk nieko nebuvo galima prisiimant. Daug vargo, daug

skurdo ir skriaudos reikėjo pakelt, kol įsteigta saviėji, nors mažos vertės pinigai, ir tik su tais jau buvo galima pradėt savas gyvenimas.

Lietuvai įsteigus savo pinigus, nusistebėjo Europa iš Lietuvos sumanumo ir gabumo, kadangi tais laikais kitos valstybės, lyginai sirgusios pinigų kriziu, nesugebėjo surast budą savo pinigų įsteigimui, kuomet jaunutė Lietuva tai padarė. Kitos net užvydėjo jai tokių pasekmių, ir užvydėjo tuom labiau, kad Lietuva, kaip jauna valstybė, surado budą savo pinigų įsteigimui pirmaiu negu kitos, kaip jos sakosi, senesnės ir daugiau prityrusios valstybės. Mat Lietuva gavus bene tris milijonus rublių auksu iš Rusijos atlyginimo už išgabentais Lietuvos gėrybes karės metu, ir prie tų pridėjus iš Suvienuytų Valstijų gautus doliarus, iš to sudarė gvarantiją saviems pinigams, ir taja gvarantija pasiremiant išleido savo pinigus.

Bet štai jau girdisi, jog Lietuvoje artinasi piniginis krizis. Lietuvos laikraščiai apie tai jau viešai kalba, be to ir šiaip ypatos, dalykus arčiau matančios, privatiškais laikais tai patį pranašauja. Manoma, jog ilgai ne trukus o galbut su ateinančiu pavasariu Lietuvoje tikrai įvyksia pinigų krizis, arba kitaip sakant, pritruks valstybei pinigų ir tuomi Lietuva atsidsurs tokioje padėtyje, kokioje yra šiandien Vengrija, Austrija Čekoslovakija arba kokioje neseniai buvo Vokietija.

Į tą gandą atkreipia domą tuli Amerikos lietuvių laikraščiai, ir pakartodam Lietuvos laikraščių gandas primeta to visko kaltę klerikalams, kad tai jie dalykus prie to vedę. Iš to išėittų, jog valdžioje nėsant klerikalų, tokio krizio laukt ne parsieitų. Mēs gi tame butume kitokios nuomonės ir kaltinimą klerikalų ar ne klerikalų tokiuose atsitikimuose, pavadintume ne išmintingu išsireiškimu ir net kurnstymu vienos pakraipos žmonių prieš žmonės kitos pakraipos. Mēs tikime, kad kaip vienos taip ir kitos pakraipos žmonės, budami valnieko nebuvo galima prisiimant. Daug vargo, daug

šingai, viską veikia sulyg geriausios išėitties, nes gerai žino, jog už kievieną nelaimę gresia autoriteto nustojimas, gi už geras pasekines laukia autoriteto pakilimas.

Kaslink laukiamo krizio, jei jis įvyks (o tas ne abejotina), tai įvyks ne dėl klerikaliskos valdžios, bet dėl kitokių priežasčių—dėl stokos pinigams pagrindu. Tas iš Rusijos gautas auksas yra tai tik lašas prieš jures, gi Suvienuytų Valstijų doliarai yra tai tik vienai dienai ramstis, ir ant to visko pasiremiant negalima pinigų nukalt tiek, kiek jų reikalauja kasdien auganti valstybė, jos kasdien besididinant reikalai ir besididinti populiacija. Čia jau butinai reikia įgyt daugiau auksa ir sidabro toliausiai gvarantijai naujų pinigų išleidimui. Tą viską galima prasimant tik pramonės, pirklybos plėtimu, savo produktus parduoiant užrubežiams už auksą ir sidabrą. O kaip šiandien galima tai padaryt, kada Europa nē auksa, nē sidabro neturi, ir dėl to trukumo kenčia įvairius neprieklius, didžiausį skurdą, ir kuomet valstybės šiandien kiančia pinigų stokos krizį, tai ką čia gali but kaltinami Lietuvos klerikalai ir kiek tame galėtų gelbėt klerikalų oponentai?

Latvija ir Lenkija.

Latvija yra vienatina Lietuvai gimininga kaimynė. Ji ilgus metus taip kaip ir Lietuva buvo svetimųjų globokje, Rusijos valdoma, tik kulturoje pas latvius veikė daugiau vokiška kultura, kuomet Lietuvoje "kultūros" darba varė rusai ir už juos daugiau nuskurdę lenkai. Kaip Lietuva taip ir Latvija, pasinaudojuojant Europos, didžiųjų monarkijų nelaimėmis karės metu, pasiūiosavo ir susikurė savo nepriklausomą valstybinį gyvenimą.

Nuokart buvo manyta, jog Latvija susiriš stipriais prietelystės ryšiais su Lietuva, ir viena kitai taktininkaus visose kovose už savo išsilaikymą, kokios permatyta ne išvengtiniomis ateityje. Vienok dalykas pasuko kitais keliais. Latvija pradėjo giminiuotis su lenkija, su sau svetima ir kiek tolimesne. Ką tik Lenkija uždainuodavo, Latvija tam vis pritaravo. Buvo keliatas pasitarimų tarpe jos ir Lietuvos, buvo vienos kitai pasiūlymų, ir nors Latvija niekad ne atsiskakė nuo Lietuvos patarimų ir pasiūlymų, tai vienok ji ne atsiskakė ir nuo Lenkijos dainuškų, ir ką tik Lenkija veikė Lietuvos skriaudai, Latvija viską nutylėjo, niekad jai nepasipriešino, ir tik Lenkijai pasidirbus savo "karitorių" per Lietuvą, Rusijos parubežiu, prie Latvijos, laikraščiai pakėlė skandala ir paabejojo, ar toks Lenkijos "karitorius" gali reikšt Latvijai sveikatą, tada ir pati Latvijos valdžia, ir dalyką pažūrėjo nepasitikėjimo akimi, ir lenkai bisuktį kiek aprimo. Bet prietelystė Latvijos su Lenkija pasiliko šilta ir toliau.

Tik štai pastarais laikais iškiloo skandalas, kada Lenkija su savo žvalgų pagelba Latvijoje pradėjo veikt atvirą darbą. Lenkijos žvalgai, nepaisant Latvijos suteiktomis plačiomis lenkams tiesomis, pradėjo atvirai pokiizuot latvius kaimuose ir tiems įkalbant, jog Latvija, o ypatingai Letgalija, tai Lenkijos teritorija, tik laikinai latvių okupuota ir netrukus ji grįš Lenkijai, ir todėl tos teritorijos gyventojai turi išanksto mokintis lenkų kalbos ir jaustis lenkais, idant atsidurus jiems lenkų valdžioje, butų smagiau ir ramiau... Ir kada lenkų žvalgai taip mulkino latvius ir kitų tautų žmones Latvijoje gyančius, tie patys žvalgai kitais keliais leido užrubežiuose paskalus, kad Latvija persekiojanti Latvijoje gyvenančius lenkus, kad tuos lenkus nori prievartois paverst latviais, kad jų mokykloms siaurina tiesas, kad gina lenkų kalbą ir tam panašiai.

Ir nors paskalai gana garsiai skambėjo, tai vienok ir čia Latvija pasirodė kantri, ir viską atsakė tylėjimais, net kol galiaus pasirodė, kad Lenkijos reprezentantas Werzbicki lenkinimo darbą Latvijoje veikia visai atvirai, o kas skaudžiausia tai, kad žmonėms ten tikrai buvo tvirtinama, jog Letgalija netrukus liksis Lenkijos rubežiuose. Ir tik dabar Latvijos valdžia sužiuro ir lenkų darbą, o laikraštis "Jaunakas Zinas" atvirai prabilo apie pavojų, koks latviams grėsia iš lenkų pusės. Bet prabilo tik tada, kada lenkų laikraščiai pradėjo atvirai savo valdžiai įkalbėt, jog reikalinga Latvijos žemę susiaurinti, atimant iš jos Letgaliją ir ją prisijungiant sau. Šitas turbut ir buvo karčiausiu lenkų giesmės balsu, ir tik tas priverstė viešai pasakyt, jog su lenkais broliavimasis tai ligga, nuokart kuną ėpvaldanti lėtai, bet toliau vis labiau ir tvyrėčiau, taip, kad ant galo jau ir pasijudint negalima.

Kas toliau išaus iš šito skandalo, kurį iššaukė lenkų darbai Latvijoje, ir ilgai patekusiejį šilti ryšiai Latvijos su Lenkija, pafoodys atėittis. Reikia vienok pasitikēt, jog latviai kartą praragės ir pamatys koki lenkai "broliai" yra, ir tada jie glausis arčiau prie lietuvių, idant bendrai gyūsiss nuo lenkų politikos, nuo jos kas kart vis toliau tiesiamos letenos.

Kudirkos paminėjimas.

Šešioliktoje dienoje Lapkričio praėjusių metų sukako dvidešimts penki metai nuo mirimo lietuvių tautai garbingo vyro dr. Vinco Kudirkos. Lietuviški, tautiški laikraščiai tas sukaktuves paminėjo kaip jie išsigalėjo, taip Lietuvoje kaip ir Amerikoje. Lietuvoje ypatingai daugelyje vietų rengta speciališki vakarai tų sukaktuvių paminėjimui. Amerikoje tarpe draugijų veikėjų tas atminimas garbingam žmogui, rodosi praėjo menkai patėmytas. Rōds, vienoje tai kitoje vietoje buvo susi-

rinkimėliai, ir tuose, apart paminėjimo mirusio ir paviršutinai jo darbų, vakarėlių programų didesnę dalį užėmė... šokiai! Gailla ir gēda.

Apart tautininkų sriovės žmonių, nors ir tokio mėnukio paminėjimo garbingo vyro, kitų sriovių žmonės nē jų laikraščiai, kaip kairiamė taip ir dešiniame krašte, niekas ne darė ir velionė ne minėjo, kaip Amerikoje taip ir Lietuvoje, dargi vieton to, velionis tapo šiek-tiek apipurvintas. Paveizdan Lietuvos tulas Jakštas, rodosi "Klaipėdos žiniose" apipasaokojo velionio Kudirkos tik vienas "blogasias puses", apie geriasias neprisimindamas. Aišku, tyčia žemūta tai, kas praklinių žmonių gerbiama. Ar toks darbas reiskia darbą ano žmoglio, kuris priteršė įdą su švestu vandenu, mēs tai paliksime išsiaiškint pačiam skaitytojui.

Iš visų dešiniųjų laikraščių tik vienas "Vytis" pastarame savo numeryje paminė velionį Kudirką ir atiduoda jam užtarnautą garbę. Tik gailla, kad su teisybe apsi-lenkta. Jis paminėjimą užbaigęs sako, jog Amerikos lietuvių laikraščiai sekiodami "amerikonų" spaudą, rašė daug apie Koretz'us ir šiaip visokius "svindlerius", o Vinco Kudirkos 25 metų mirties sukaktuves, lyg susitarę visi užtylejo.

Kad Amerikos lietuviški laikraščiai tylejo apie velionio Kudirkos mirties paminėjimą, negalima užginčyt, tik pasakymą, jog "lyg susitarę užtylejo" negalima pripažint teisybe. Sulyg išgalės tas sukaktuves paminėjo "Amerikos Lietuvos", "Dirva", "Tėvynė" ir dar vienas kitas, kas jau anaipol nereiskia jokį susitarimą nutylet.

Tiket, ar netiket.

Nuo seniai kalbama vis apie galėjimą iškilt karės tarpe Japonijos ir Suvienuytų Valstijų. Prikalbėjo gana laikraščiai, nuo tų ne atsiliko ir privatiški žmonės augštesnėse sferose, nemažai apie tai kalbėtasi ir valdžioj. Net diplomatų tarpe ne kartą apkalbėta dalykas, ir viskas baigėsi be galutino nusiramimimo. Tarpe Japonijos ir Suvienuytų Valstijų diplomatijos keliais buvo teirautasi, bet ir tas nedavė galutino nusiramimimo. Japonija užtikrino kuogeriausius savo atsinešimus, Suv. Valstijoms iš širdies pasakė, jog karės jos ne geidžia ir kariaut su nieku nemano.

Japonija dar pasakė, jog ji ir minties tame reikale neturi. Vienok tuomi neramumas nesibaigia ir žodžiams netikima, ypatingai žinant Japonijos budą, sulyg kurio ji sau šnypščia, ir nors kalboje viskam pritaria ir nieko blogo nelinki, tai vienok ką tokio slaptai veikia, viską tik savo žinioje pasilaikant. O toks slaptas veikimas ir duoda progą jai ne pasitikēt. Ypatingai jai pasitikēt negalėsia tas, kad neseniai ji paskyrė dideles sumas pinigų savo laivyno sudrutinimui. Prie to prisidėjo dar ir

pastaruoju laiku laivyno manebrai rytiniuose vandenuose, kuomet bandyta muštis jurių laivyno su oro laivynu. Iš to visko sprendžiama, kad Japonija turi kę tokio savo mintyje, kadangi oro laivynas jai karėje su kitomis valstybėmis ne išrodo reikalingas, o kuomet jis praktikuojamas, tai tas negali reikšt kitokią karę kaip tik su Suvienuytomis Valstijomis.

Į tai daugiausia atyodos kreipia Suvienuytų Valstijų laivyno ministerija. Ministeris Wilbur savo raporte kongresui net tikrina, jog Japonijos manebrai yra aiškiai ženklų rengimosi karėn, ir todėl jis reikalauja stiprint savo spēkas. Prezidentas Coolidge nenori su nieku kariaut ir todėl stovi prieš spēkų stiprinimą. Jis sutinka sustiprint kariškias spēkas tik tiek, kiek leidžia Washingtono konferencijos sutartys, tai yra, apsiginkluot tik tiek, kiek reikalauja atsigynimas, bet niekadoss jis nesutinka ginkluotis tiek, kiek reikalauja užpuolimas.

Yra kalbama, kad jei prezidentas ir toliau priešinsis laivyno ministerio norams, ir kongresas pritaris prezidentui, gali but, jog ministeris Wilbur rezignuos iš vietos, kadangi jis yra įsitikinęs, jog karė su Japonija nēra išvengtina.

Dėl pinigų neturėjimo.

New Yorke gyvenančio vieno neturtingo italo šeimynoje tulam Dante Golfiehi gimė dvynai, kurių vienas kudiķis susirgo, bet dėl pinigų neturėjimo nebuvo kaip šaukt daktarą, tad ligonis netrukės mirė. Bet tuom neturtas nebuvo prašalintas, nes numirėjį reikėjo palaidot, o laidotuves be pinigų atlikt Golfiehi negalėjo. Tad po ilgų galvojimų, vaiko lavoną jis susivyniojo laikraštini, įsidėjo į krepšį ir išėjo.

Ejo jis pėksčias 67 blokus, kol paklydęs nežinojo jis kur eit. Mat jis taikėsi išėit į kraštą miesto, susirast kapus ir lavoną palaidot. Bet vieton miesto krašto jis priėjo policijos stotį prie 35 gatvės rytinėje miesto dalyje. Negalėdamas toliau jau eit, užėjo stotin ir išėmęs iš krepšio vaiko lavoną, padėjo kapitonui ant stalo, paaiškindamas, kad dėl neturto jis negali numirėį palaidot. Kapitonas Golfiehi paliepė uždaryt kalėjiman, kol bus patirta kiek tiesos yra jo pasakojimouse.

Nelauktas svečias.

Portlande, Maine valstijoje, prieš du metu kasiznkurdingo 50 metų amžiaus William Keating, ir nesulaukta už atsirandant. Po kiek laiko prieklaukoje ištraukta iš vandens jau apipuvęs lavonas, kuris pripažinta žuvusiam Keatingui. Po visų tyrinėjimų, lavonas palaidota ir laikui bėgant viskas nurimo.

Aną dieną į "našlės" Keatingienės gyvenimo duris kasziņas pabeldė. Ji atsidarius pamatė prieš save

stovintį savo vyrą, "iš numirusių prisikėlusi".

Bet tas "prisikėleliui" nieko nedavė, nes jo pati yra jau atsiėmusi iš kompanijos jo gyvasties apsauga, ir todėl jam paaiškino, jog nenorinti daugiau matyt tokį vyrą, kuris per du metu kasziņkur valkiojėsis, dabar parėjo namo.

Keating apsikundė policijai, kuri dabar vėl veda tyrinėjimus, kad suradus kaip ta visa istorija atsitiko.

Gediminui paminklas.

Baltgudžių laikraštyje "Krynca" skaitome žinutę, jog Lietuvoje atidengta istoriška vieta prie Velitonos, kur atrasta senas kapas, kuriame palaidota Vilniaus įkurėjas Lietuvos kunigaikštis Gediminas. Toje vietoje jis žuvo karėje su kryživiais, šeštą dieną Liepos, 1340 metuose. Dabar lietuviai ant to kapo rengiasi pastatyt savo garbingam kunigaikščiui paminklą.

Į Kauną iš Anglijos parėjo pirmutinis transportas metalinių pinigų, kurie paleidžiama apyvarton nuo pirmos dienos Sausio. Iki šiol Lietuvoje vartota tik popieriniai pinigai ir tuom darydavosi didelė skriauda, nes pinigai buvo spaudėiti ant labai prastos popierės, tad jie greitai suplysdavo ir reikdavo apsisukant vis naujus spaudint.

Senatorius Couzens itelkė senatui savo bilių, kuriuomi reikalaujama užgint politikavimus tarpe oficialistų, kurie pastarais laikais, kaip ir visi "griešninkai" pasiskirstė į partijas, tik partijų ginčams daug laiko sunaudojo. Už peržengimą uždraudimo, siuloma baudos \$1000 arba pusė metų kalėjimo.

Kongresas didele dauguma balsų priėmė bilių, pasiulančių užgint garsinimą laikraščiuose ginkly. Jei tas bilius prieis per kitas procedūras, jis liksis įstatymu, užginančiu garsinimą ginkly, kuomi manoma sulaukyt žudymas ir užpuolimus, nes, mat, ginkly vartotojai nežinosią kur juos nusipirkt.

Miestelyje Warre, Massachusetts valstijoje, tulas Fridrikas Silvester, kasziņkodėl nusiminęs užsimanė nusizudyt. Neradęs tinkamos vietos savo pasizymėtam tikslui, jis pasiėmęs irvi, nuėjęs ant užšalusio jruodo išsikirto eketę, ir joje prisigirdė.

Anglijai uždraudus įgabėnimą bulvių iš Suvienuytų Valstijų, šių ambasadorius Londone, paaiškino Anglijos valdžiai, kad ne atsaukiant uždraudimą, Suvienuytos Valstijos uždraus įgabėnimą Anglijos audekly.

Tautiškame parke, Washingtone, susilaukta bėdos su meškomis, kurios pradėjo išnaudot karves. Meškos atsideva prie karvių meškūčius, ir suėmė už ragų karves laiko, o meškūčiai žinda karves, kiek tik jie nori.

PO MEDŽIU.

Malonus broliai ir sesers! Na, tai jau pradėjome ir naują metą, pradėjome naują skaitlynę savo gyvenime. Ką mums duos ši nauja skaitlynė, kiek ji bus mums giliukinga ar pragaištinga, patirsime tai metui baigiantės, kada darysime metinę atskaitą savo darbų. Tik turime žinot, jog pati skaitlynė mums nieko ne duos, jei mes patys ne pasistengsime užsigyvent tai, ko mes visuomet sau pageidaujame, ko mums visuomet reikia.

O pasistengt mums ką nors užgyvent būtina reikiama, ir jei kas tokio reikalo nemato, kas jo svarbos nesupranta, tas nededa svarbos patin žmogaus gyvenimam, tas nesirūpina ateities pagerinimu ir todėl negali būti priskaitomu to gyvenimo kurėjui, tobulintoju ir stiprintoju, kaip lygiai negali vadintis tobulintoju ir kurėju net privatiškojo gyvenimo. Jei nieko į tą gyvenamą ne neša, o išneša labai daug, ir išneša tik sau, savo pasigalėjimui. Kuomet toks žmogus randasi privatiškame gyvenime, atskirioje šeimynoje, tada, suprantama, namams, ar šeimynai, sveikatos but negali.

Ir reikia apgailaut, jog šiadieniniame mūsų gyvenime daugiausia tik taip ir yra, kuomet žmonių didelė didžiuma tik ir gyvena sau, tik sau naudos jieško, nesirūpinant namų patobulinimu, sudrutinimu. Taip dedasi mūsų privatiškame kaip ir visuomeniškame gyvenime, kaip čia išsivijoje, taip ir tėvynėje; kaip čia taip ir ten žmonės kaskart vis labiau atšala nuo visuomeniškojo gyvenimo ir kaskart vis labiau lenda savimeilėn, tik sau jieškant patogumų, tik siekiant prie savosios naudos, o su viskuomu kitu, kaip ten nebus, kas jiems galvoj! Toks gyvenimas tik sau, toks atjautimas tik sau, vadinasi savimeilė, gi žmonės, tokį gyvenimą gyvenanti, vadinasi savimeiliai.

Savimeilė šiadien labai išsišakojus kaip vienoj taip ir kitoje didžiojo vandenyno pusėje. Savimeilės netruksta pas visus žemės gyventojus, bet ji mums labiausia pažįstama pas save, tarpe mūsų, nes su savisiais mes arčiausia gyvename ir todėl savuosius mes labiau-

sia matome. Ir todėl nebus mums prasizengimo sakant, jog pas mus savimeilė bus bene viena iš didžiausių. Ir apie tai ne parsieis daug abejot, kuomet mes nors mintimis pėrbėgsime ir pasižvalgysime, kaip daug nesutikimų tarpe mūsų, kaip daug barnių, rustavimų, apkalbėjimų, grumojimų, keršijimų ir tam panašiai. Tai tik viduje, o jei pažvelgsime į mūsų laikraščius, kiek ten pamatysime viešumoje savimeilės vaisių! Teismuose taisyklėms, draugijų susirinkimuose vaidai, privatiškuose suėjimuose berniai ir tam panašiai. Ant galo net ir pačiuose laikraščiuose kas darosi! Pirmiausia patys laikraščiai vienas kitam nusileisdami, užštinai keršija, vienas antrą žemina, niekina visuomenės akivaizdoje. Į laikraščius prisižūrėję, jų pavyzdžius pasiėmę taip elgiasi ir jų skaitytojai, vis tik su kitų pažeminimo, paniekimo ir išskaudinimo tikslu. Pasidėkavojant tokie savimeilės, šiadien nėra ramybės niekenu pažiuroms, niekenu tikybai, organizacijai ir ant galo net šeimyniškiems reikalams. Rodosi tik ir laukiama, kad tik ką suradus sukraut kito išskaudinimui, pažeminimui. Pavyzdžiū turime pastaruoju laiku už tulus prasižengimus kelių žymesnių ypatų ir net pačių laikraščių patekimą teisman. Kiek tai kalbų, kiek juokų, kiek net ir džiaugsmo teisman patekusiujų priešų pusėje!

O juk žmoniškumo principas tai draudžia. Kas džiaugiasi svetimomis nelaimėmis, kas turi sau juokus iš svetimos skriaudos, kas randa sau smagumą svetimose klaidose—tas peržengia žmoniškumo principą, tas nusideda žmoniškumo taisyklėms. O tokių prasižengėlių skaitlius pas mus yra labai, labai didelis. Ir kas blogiausia, kad su tokių prasižengėlių skaitliams besididindimu, didinasi skaitlius ir mūsų nelaimių, nes kuo daugiau toki prasižengėliai veisiasi, kuo tankiau jie dygsta ir auga, tuom mūsų visuomeniškas gyvenimas labiau įra, kadangi tuom platinasi ir vis platesnę vietą užima nesutikimai, kerštai, naikinimai vienas kito.

Mes gerai žinome tokius namus, kuriuose atsira-

dus vienam vaidinimui, vienam savimeilui, kuris prie nieko nesitaiso, kuris niekam nenusileidžia, bet vieton to tik spiriasi, idant viskas būtų taip kaip jam patinka—toki namai virsta pragaru, kaip žmonės sako. Ir supranta, ma, kitaip toki namai negali vadintis, kadangi juose, vieton ramybės, vieton sutarties, vieton šeimynos sutikimo, kasdien eina tik barniai ir kerštai. O kaip kitaip galima pavadint visuomenišką gyvenimą, kuomet jame verda toki pat nesutikimai ir kerštai? Kokių pasekmių galima iš to laukt ir tikėtis?

Prirodymų nereikia toli jieškot, tą aiškiai liudija šiadieninis mūsų gyvenimas išsivijoje, kur jau savimeilė viešpatauja netik tarpe sriovių, tarpe religijų, tarpe kolonijų, bet net ir tarpe atskirų burelių, pasiskirsčiusių sulgų visko, kas jus skirsto viskuom tuom, kas yra praklinu ir brangiutina. Čia suminėta. Ir ten savimeilė ima viršų, ir ten verda vidujiniai nesutikimai, ir tai tik dėl savimeilės, tik todėl, kad vienas spiriasi kitam, kad vienas būtina geidžia viską matyt taip kaip jam išrodo geriau. Minties, aiškiančios, jog galima klyst, jog kitas gali dalyką geriau išmanyti, jog kito mintis gali but geresnė ir teisingesnė—anaipol nėra. Ir taip atrasime visur: organizacijose, kuopose, sektose ir visur, kur tik susidarys burelis vadinamų "vienminčių". Kad žmonės gali nesutikt su kitaip manančiais ir dalykus savo pusėn kreipiančiais, negali but dyvų, bet kuomet jie nesutinka savo burin susiburę, tai jau tiesiog stebėtina. Tas pats dedasi ir pavienėse šeimynose: nesutikimai ir nesutikimai. O tie nesutikimai savųjų tarpe kaip tik ir griauja viską iš pamatų. Tam pasidėkavojant šiadien viskas skursta, viskas nyksta, ir tik dėl vienos ligos, kuri vadinasi savimeile, kiekvieną ja užsikrėtusį verčiantį manyt, kad tik taip turi viskas but kaip ligonis mano ir geidžia.

Skaudu daryt tokius išmėtinėjimus, bet reikia skaitytis su faktų, nes mes gyvename savimeilės epidemijos gaidynėje. Savimeilės liga kankina mus netik išsivijoje, bet ir tėvynėje. Kaip čia

LIETUVIAI AMERIKOJ

HARTFORD, CONN.

Visko pobiskį.

Gruodžio 28 dieną praėjusioje metuose įvyko A.L.U. P.N. Klubo metinis susirinkimas; susirinkimas buvo gana skaitlingas. Susirinkime dalyvavo ir vienas vietinis advokatas (nenuvardau pavarde), kuris pasakė gana gerą prakalbą, aiškindamas kas tai yra politika ir valdžia.

Šio meto valdybon išrinkta: Pirmininku Jokubas Gudaitis, protokolų sekretorium G. Levišauskas, finansų sekretorium A. Staukus, išdinininku A. Mašutas, korespondentu M. J. Vaitkus. Organu palikta "Amerikos Lietuvis". Valdyba, reikia pasakyti, išrinkta gana tinkama ir klubiečiai ja pasigėrės.

Susirinkimui buvo priduetas laiškas vienos našlaitės, 12 metų Emilenauskaitės, prašant pašelpo. Laiškas pasiekė susirinkime buvusiu narių širdis, ir aukų jai sudėta \$23 ir du centai. Surinkti pinigai nebus atiduodami našlaitės globėjams, nes jie pinigų tuojau neša kunigams "ant mišų". —Klubo koresp.

Liet. Sunų ir Dukterų susirinkimas.

Gruodžio 21 dieną praėjusių metų įvyko susirinkimas Lietuvos Sunų ir Dukterų; susirinkimas buvo metinis. Si draugija yra lietuviams naudinga tuom, jog ji daug naudingo darbo dirba: patilina apšvieta, rengia naudingus vakarus ir remia aukomis naudingus darbus, kas yra praklinu ir brangiutina. Valdybon šiam metui išrinkta: Pirmininku M. Vaitkus, užrašų sekretore A. Giraicūtė, turtų sekretorium A. Tirva, išdinininku V. Staugaitis. Kiek man yra pažįstama, visa valdyba šiam metui susideda iš gerų ir darbėšių narių, tad reikia tikėtis, jog valdybos darbai duos ne mažai naudos ir pačiai draugijai.

Patį draugija stovi gerai finansiška, narių turi suvirš du šimtu. Be to ji dar turi So. Manchesteryje savo skyrių, kuriame yra šešios dešimtys ir penki nariai. —Vietinis.

Pavyzdingas balius.

Gruodžio 27 dieną praėjusių metų, Lietuvos Sunų ir Dukterų draugija turėjo sa-

nospėjama surast užtektinai dulkių putimui tik kitiems į akis, taip dedasi ir ten. Neskaitant jau smulkmenų, paminkime kad ir valstybės reikalus. Ir tie ne luosiu nuo savimeilių. Maižausis nenusiseikimas, mažiausias tikslo neatsiekimas, vis vienų kraujama kitiems ir tikrinama, kad tam kaltas tas ir tas; kalti klerikalai, kalti radikalai, kalti vidurinieji. Ir nė vienas tokių savimeilių ne pamano, kad ir jam buvant užvydimoje vietoje, toks nepasiseikimas galėjo įvykt. žmogus.

vo metinį balių, kuris visais atžvilgiais buvo pavyzdingas ir labai malonus, o kas smagiau sia tai, kad jaunimas padoriai linksminosi.

Visi buvo blaivūs, nesimantė nė vieno apsvaigusio, kas yra lietuvių vakaruose beveik paprasta matyt. Šitas vakaras buvo švarus ir tuomi jis duoda pavyzdį kitoms lietuvių draugijoms, rengiančioms savo vakarus. Man tenka tankiai sueit su svetimtaučiais, iš kurių girdžiu daug pasipiktinimų lietuviškais vakarais, bėto jie sako, kad ir lietuviai yra blogi žmonės.

Vietiniai lietuviai nėra taip jau blogi, tik jiems stoka mandagumo ir lemto apsiėjimo. Todėl, lietuviai, šveskimėsi, mokinkimėsi, o iš to mums bus nauda ilgam laikui, ne vienai dienai. M.V.

PENTWATER, MICH.

Iš lietuvių ukininkų gyvenimo.

Čia tai lietuvių ukininkų kolonija, turbūt didžiausia ukininkų kolonija iš visos Amerikos. Yra lietuvių jau nuo seniai įsikurių, kiti apsigyvenę kiek vėliau, bet visi gyvena gerai; turi gražius namus, gražias ir derlingas ukas, kiti dargi net ir po kelis automobilius. Degtinės čia niekur nesimato ir jos dvoko nesijaučia, kaip kitur, ir turbūt todėl žmonės čia gerai gyvena.

Tankiai rengiama pasilinksminimo vakarai, kuriuos gražina jaunimo dainos, šokiai ir muzika. Susirinkę visi labai gražiai apsiėina, ir jaunimui turėtų priklausyt dėka už mandagų ir pritinkantį apsiėjimą. Tik vienas peiktinas dalykas, tai netikėtas elgimasis tulų "jaunikaičių", turinčių suvirš po 60 vasarų, kurie tamsiose vietose gužinėja su svetimomis moterimis.

Toki nelemti elgimaisi aptersia dorą jaunimą tarpe savųjų, o svetimtaučiai tai patyrę, tiesiog piktinasi ne jais vienais, bet ir visais lietuvišiais; svetimtaučiai tiesiog pajaukia visą lietuvių tautą ir lietuvių visą gyvenimą. Tas daro didelę lietuviams skriaudą. O tokius "jaunikaičius" nė su šunų pagelba negalima priverst atsilankyti bendrą susirinkimą, kad aptarus bendrus reikalus dėl ukininkų gyvenimo pagerinimo.

Bet reikia tikėtis, jog šiuose metuose viskas virs geresnė pusėn, nes kiek teko patirt, mūsų kolonijoje apsigyvena apie dešimt naujų ukininkų, mandagių žmonių ir mėgstančių organizuotą gyvenimą. Tikėtis reikia, jog tuomi pasidaugins mūsų kolonijoje dorų žmonių skaitlius, o tarpe dorų didžiumos, turės susigėst ir patvirkeliai. Ukininkas.

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA IVAJRIŲ KNYGŲ.

Nauji kariški laivynai.

Ministeriui Wilbur pasiūlymus maneburus, sukaničius didint karišką Suvienyty Valstijų laivyną, senatas pravedė bilių, sulgy kurio Suvienyty Valstijų jiegiu ju-rėse lyginama su tokia jau jiegi Anglijos imperijos, sulgy anais metais Washingtone atsibuvusios konferencijos nutarimo. Naujasis bilijus laivynui skiria metinių išlaidų šimtą keturias dešimtis milijonų doliarų.

Šitą bilių kongresas buvo perleides pradžioje rudenio, praėjusio meto, prieš pat kongreso ir senato išsiskirtymą. Dabar abiem rumam susirinkus ir posėdžius atnaujinus, Utah valstijos senatoriui pareikalavus, jis senate didžiama balsų primtas ir laukia tik prezidento užtvirtinimo. Bilijus užgria statymą 8 naujų skraiduolių, šešių mušio laivų, ir šešių senųjų laivų, kurinamų angliais, perdirbimą, idant būtų kurinami aliejum. Kiekvienas naujųjų skraiduolių kainuos po 11 milijonų doliarų, neskaitant jų apšarvavimą ir apginklavimą. Paprastieji mušio laivai kainuos po 700,000 doliarų kiekvienas, jie bus naudojami daugiausia Hinijos vandenuose.

Apart viso to, dar skiriam 18,500,000 doliarų šitų laivų apšarvavimui, idant laivai galėtų atsilaikyt prieš bombardavimus iš oro ir torpedų šuviais; tos pačios sumos dalis skiriama ir įrengimui skystos ugnies ant dviejų laivų, "New York" ir "Texas".

Francuzijos planas.

Laivyno ministerija pasiuntė instrukcijas slaptai policijai prie ambasados Paryžiuje, idant susektų koks yra Francuzijos planas ir programos jos laivyno, kurių įrengimui paskirta dešimtis bilijonų frankų. Gauta žinia, jog Francuzija rengiasi aptaisyt senąjį savo laivyną, pridant žymius pagerinimus ir pristatant daug naujų, transportinių laivų, ir viskas ruošima taip, kad ne atsitolius nuo sutarties Washingtono konferencijoje. Visam darbu skiriama dvidešimtis metų, ir kada darbas bus užbaigtas, Francuzija turės karišką laivyną 178,000 tonų įtalpos, pirmos klesos laivų, 360,000 tonų įtalpos skraiduolių ir torpedinių, 65,000 tonų įtalpos submarinų ir 150,000 tonų laivų transporto ir minų klojimui, taipgi tulą skaitlių orlaivų.

Šita žinia nustebino oficiališką sferas, kadangi Francuzija paprastai dejuodavo, kad ji neturinti atliekamų pinigų, visuomet skaitosi su nepritekiais ir todėl yra priversta vilkint mokėjimą Suviennytom Valstijoms kariškų skolų. Jei tikėt, kad Francuzija taip pavargus, taip neturtinga, kad negali imtis skolos mokėjimo, tai iškur ji emė dešimti milijardų frankų savo laivyno aprūpinimui? Rodosi jog slaptosios policijos suteiktos žinios negali but tikėtinos.

Vieni nusiginkluoja, kiti apsiginkluoja.

Tuli valdininkai mato Francuzijos naujus diplo-

ma pas tulas Europos valstybes, prie atidarymo Washingtono konferencijos, kada jos prisuokė Suviennytas Valstijas sunaikint savo stipriausius laivus, kuomet jos pačios draskė savo planus, sulgy kurių buvo ruošima statyt naujus kariškus laivus. Dabar ekspertai Paryžiuje rausiasi po dokumentus, idant tikrai paty-rus, ar išties Francuzija yra pasiryžusi savo laivyną sustiprint. Tikimasi, jog šiame reikale visos žinios, už savaitės ar kitos, bus Washingtono.

Už stiprinimą oro laivyno.

Patarimo komisija, kuriai pavesta rūpintis oro laivynu, dešimtamte savo raporte, kurį ji kongresui įteikė per prezidentą Coolidge, tiesiog apverčia Suvienyty Valstijų likimą, koks gali jas patikt busiančioje didėje karėje, jei Suvienytyto Valstijos tuomet bus tokia beginkle valstybe, kokia jos yra šiadien, jei bus joms stoka gerai organizuoto ir stipriai apginkluoto oro laivyno, kaip kad šiadien to stoka.

Užsikurs karė. Tuojaus tukstančiai prieš orlaivų atlėks ir ims bombarduot pajurių didmiesčius, o nėstant kam juos nubaidyt, jie tuojaus atsidurs valstybės viduje, sugriaus bombomis miestus, paskleis mirtingiausias bakterijas. O kada tas viskas dėsis, liksis tik kruvos griuvėsių ir lavonų. Gi gyvi žmonės to visko persigandę, ims savo valdžią verst padaryt su priešu taiką, tokiomis išlygomis, kokias tik priešas pageidaus...

Komisija tikrina, jog "nusiginklavimui" konferencija oro laivynui nėra muskyrusi jokių rubežių ir todėl oro laivyno rengimas ir stiprinimas, kariškiems tikslams, negali peržengt sutartis. Niekas dabar negali pasakyt kaip oro laivynai bus naudojami busiančiose karėse. Galima manyt, jog jie veiks nevienodą darbą; vieni kovos su kitais, ore, pavieniu, kiti žudys kareivius ant žemės, mėtydami bombas, kiti pildami skystą ugnį ir kulkasvaidžių šuvius, patys apsisarvavę, kad juos nesužeistų šuviai žemės kariumenės. Bombarduos miestus, kariumenių ir pramoninių centrus, ir naikins komunikaciją.

Orolaivynas joku būdu negali but išskaitomas iš busiančių karių, armijų ir laivyno operacijose. Prie dabartinės Suvienytyto Valstijų militariškos organizacijos, komisija pataria būtina ir tai netrukus imtis stiprint oro laivyną, ir stiprint jį įvairiais budais.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Ką vėjas žmogui duoda.

Nuo seniausių laikų, kaip seniai žmonės persitikrino, jog vėją galima pasikviesti talkon prie darbo, su pagalba užtaisytų palų stumiant laivus vandeniui, atėjo mintin, jog su vėjo pagalba galima atlikti ir kitokių darbų.

Holandai, išvermingesni už kitų tautų žmones, pirmutiniams pasidarbė vėjiniais malūnais, kurių sukimui pasikvietė vėją. Kiek vėliau Švedų ir Prancūzų kolonistai pasidarė blekinius malūnelius vandens pumpavimui. Francūzai išrado, jog Holandijos ir Amerikos vėjiniai malūnai, pagerinus juos, gali atlikti didesnius darbus.

Inžinieriai padirbo du sparņu, pavidalan kaip orlaivio propleris, pritaistę prie jų ašis ir pakinkė vėją jų sukimui, kad taip gaminus elektarą, ir taip gaunama jėgą sukimui fabriky mašinų. Inžinieriai tikrina, jog su tokiu prietaisu galima turėti užtektinai jėgos žiburiams ir išdirbysčių judėjimui, vi-soje Francūzijoje. Tokiu būdu Francūzija galės apsieiti be žymios dalies anglų ir naftos, kurių jai labai trūksta.

Be svarbiausių yra išradimas kaip su vėjo pagalba galima varyti vandeniui valtis, prieš vėją. Tokiu tinkamai pritaistytas propleris valtis stumia prieš vėją taip lengvai kaip ir pavėju. Reikia tikėtis, jog ateityje, kada pri-truks kuro bent tulose šalyse, žmonės panaudodami vėją jėgą, gaminsis sau juomi ir šilumą, ir žiburius, ir visokią spēką. Jau šiandien tulose vietose pasinaudojama vandenpuoliais, kaip vanduo renkamas ir tvenkiniais, ir kuotoliau tuolabiau sunaudojama vandens jėga, nes prie to verčia kuro stoka. Ateityje visi vandenai bus užimti, ir tada žmonės bus priversti naudotis vėju, kaip ne aprubežiuota gamtos jėga.

Tyrinėjimas balso skambėjimo.

Pastarais laikais užsigesta patirt kaip greitai bėga skambėjimo balsas ir kaip toli jis nueina. Vieta tam parinkta Italijoje, ir ten su-gavimui balso skambėjimo tam tikrame atstume, im-tasi persitikrint, ar skambėjimas visur lygiai bėga, tad parinkta ramią vietą Fran-cūzijoje, į vakarus nuo Cler-mont Ferrand, Uždegta 10,000 svarų dinamito, pasirinkus tykų vakarą, pusėje aštuntos valandos, pasiti-kint trenksmo balsą išgirst Turine 7:50 ir Paduoje 8:08.

Šita vieta pasirinkta tyčia tam tikslui, norint ją iširti, kadangi karės metu šuvių trenksmas čia nebuvo girdi-mas, nors tie trenksmai bu-vo girdimi daug didesniuose plotuose. Reiškia, šiame plo-te viešpatuoja kokia tai slapybė, kuri trenksmo bal-są ne perleidžia. Su pagel-

ba trenksmo dinamito eks-pliozijos, tikėtasi tą slapybę iširti. Bet tikslas atsiekt nesidavė, nes nė Turine, nė Medoliane trenksmo visai nesigirdėjo. Tas pats pa-kartota iki trijų kartų, ir pasekmių vis negauta. Ne-nusisekus pirmam tyrinėjimui, manyta, kad ne patai-kyta užtektinai rami valan-da, tad kitais sykiais mainyta valandos, vienok tas nie-ko negelbėjo. Spręsta ga-liaus, kad tą viską trukdo priešingon pusėn pučiantis vėjas, nes balsas turėjo per-eiti Alpu diržą tarp Cenis ir mažesnių šv. Bernardo kal-nų. Tarp Medolano ir vie-tos, kurioje dinamitas pa-degta, atstumo yra 530 kilo-metrų (330 mylių). Balso sriovė ore skrenda po 330 mąstyti per sekundą ir ore lė-tai išnyksta, taip kaip ir bal-sas ant vandens. Ir galiaus patirta, jog balsas apsilen-kia tulų vietų; jis pasiekia tolimesnes vietas, bet nėra girdimas vietose artimesnė-se. Kas balsą neprileidžia tulose, artimesnėse vietose, kuomet jis pasiekia tolimes-nes, ir ikišiol patirt nesida-vė.

Kareivių kaulai.

Amsterdamo, Belgijoje, kas ten susekė, jog Vokietijoje ir Holandijos trašų fabri-rikuose, trašas gaminama iš žmonių kaulų. Kol kas dar nėra tikrai patirta, ar šis su-sekimas yra teisingas, vi-eno dėl to jį kyla gana didelis skandalas pačioje Belgijoje. Yra tikrinama, jog Holandi-jos ir Vokietijos trašų fabri-rikuose naudojami kaulai, yra tai kaulai pasaulinės karės laikuose kritusių kareivių. Prisimenama anie lai-kai, kuomet kovų laukuose surinktus lavonus, kitų valstybių laidota kur nors pa-rinkus vietą, tai Vokietijos kariška komanda, žuvusių kareivių lavonus gabeno kur nors Vokietijos gilumon. Ta-da ėjo gandai, jog lavonai gabenta į tam tikras lavony-čias, kuriose iš lavonų imta taukai amunicijos dirbimui, kadangi tada Vokietijoje buvo didelė stoka bent kokiu riebalų.

Žmonių kaulų fabrikuose sunaudojimo sloptybė išsida-vė Grekijoje, kuomet ten į Vartly prielauka, Samos saloje, į laivą krauta maišai su žmonių kaulais. Jurei-viai, persitikrinę, jog mai-šuose yra žmonių kaulai, at-sisakė dirbt ir reikalavo juos iš vietų paluosuoti, bet kapi-tonas su savo padėjėju, re-volveriais grumodami, at-grasino juos nuo pasiprieši-nimo.

Kiek iki šiol patirta, tulį Grekijos kontraktieriai, mu-šių laukuose rinko kaulus, i-dant juos išsiuntus į šiaurines Europos valstybes. To-kių kaulų daugiausia pri-rinkta Azijoje Mažoje, kur turkai išžudė dideles daugy-bes krikščionių. Ten surink-ti kaulai, grekų kontraktie-rių buvo siunčiami į Holan-diją, ir iš ten paskui kitur, geležinkeliais.

Dabar belgams nutėmijus, jog trašų fabriky Holandi-joje ir Vokietijoje, žmonių kaulus mala į trašas, prisi-minė ir pasaulinės karės me-tu vokiečių gabentus Vokie-tijon kareivių lavonus. Vie-nok, ar tikrai minimi fabriky mala į trašas žmonių kaulus, galutinai dar nėra iš-tirta.

Laivais važinėjanti šunias.

Ant kiekvieno, jurėmis plaukiančio laivo yra gyvu-nų, beveik tiek kiek ir žmo-nių. Juos laikosi jurinin-kai, idant su jais praleist nuobodulio valandas kelio-nėje. Ant kiekvieno laivo yra įvairių gyvunų, bet dau-giausia šunų, kačių ir ožkų. Net kariški laivai nuo tokių "pasažierių" nėra luosais.

Šunų daugiausia yra ant parinktesnių laivų, nes pap-rastas gyvenimas ant laivo greitai pagadina šunų gyve-nimą, ir jį kiek daugiau pa-kenčia šunės tik maišytos veislės. Rasiniai, o ypatingai britonai, greitai nyksta ir stimpai; labiausia juos naikina negalėjimas pri-prast prie daugelio žmonių, kadangi šuns prigimtis rei-ka lauja prisirišimo tik prie vieno žmogaus. Antras ken-ksmingumas šuns gyvenimui tai laivo siurbavimas, kuomet jam reikia svyruoti, lygsvaros išlaikymui. To-kiame atsitikime šuva greitai gauna kojų sustirimą, kuris viršta tinimu ir vystosi į paralyžių.

Beto šunims gyvenimas ant laivo ir tuom blogas, gad jurininkai juos, mokina traukt sunkias virves. Nors šunės noriai to mokinasi, bet prie darbo išsilaužo dan-tis.

Šiaip iš visų gyvanų ant laivo šuva yra labiausia my-limas, kadangi iš prigimimo jis linksmas gyvūnas, ypač kuomet su juom žmogus skaitosi, o ant laivo su juom skaitosi kiekvienas. Tokiu būdu šuva ant laivo ir moka daug ko. Moka savo laiku eit ir maudynę, išsimaudyti, moka ir visokių partarnavi-mų, todėl jie žmonių yra ir mylini, kaip ne tinginiai.

Ant vieno laivo buvo bal-tas britonas, nemokantis plaukt, kas yra didele retė-nybe šunų istorijoje, bet vandens jis nesibijojo, ir savo laiku jis vis bėgo maul-dytis. Jurininkams buvo daug vargo su juom, nes vandenin išokęs, nemokėdamas plaukt, greitai aplipda-vas vandens druska ir dėl sunkenybės imdavo skęst. Reikdavo jį traukt iš van-dens. Įkūrėjus jurininkams, jie sumanė uždēt jam "aps-sauos diržą". Britonas jau neskenodo, ir su tokiu diržu vandenyje pliuskenosi labai užganėdintas. Ant galo jis taip paprato, jog atėjus lai-kui maudytis, eidavo pas ju-rininkus ir pikta lojo tol, kol tie uždėdavo jam diržą. Tada jis linksmas ėjo man-dytis, žinodamas, jog nus-kendimo pavojus jam jau ne-gresia.

Senovės religijos ir gyvos aukos.

Senoviškoje Meksikoje, az-tekų gaudinėje, vietinių gy-ventojų religija reikalavo

gyvųjų aukų, nes sulyg tu laikų rituolu, tik gyvosios aukos Dievui buvo maloniausios. Gyvoms aukoms tada skirta nepageidaujami žmones: prasizengėlius, žu-dikus ir šalies neprietelius. Rengiant tokias aukas, vi-suomet taikyta paaukaut prasizengėlius svetimos ra-sos, vieton saviškių—azte-kų.

Aztekai ir inkasai vyriausiu Dievui skaitė saulę taip kaip egiptonai ir babilionai, gi mėnulis jiems buvo Dievu mažuoją, kaip Egipte antroje vietoje buvo skaitoma Dievė Izida.

Aukaujant gyvus žmones, buvo daroma ceremonijos, sujungtos su bereikalingais kankinimais. Žmogus buvo dedamas ant aukuro, suriš-tas. Kada ant aukuro paguldyta aukautas žmogus, pri-eidavo keliafas kunigų, ku-rių perpjovė aukai krutinę, išimdavo širdį. Kartais bu-davo ir kitokios formos ce-remonijos. Aukaujamas žmogus pastatyta prie aukuro ant tam priruostos plat-formos ir jam į rankas įduo-ta medinis kardas. Aplink jį apstodavo keliatas vyrų su tikrais kardais; ginkluoti vyrai kajojo auką savo kar-dais, gi auka turėjo nuo už-puolimų gintis mediniu kar-du, kol tokioje kovoje krito.

Hawai salų gyventojai tu-las vietas skaitė Dievo nu-savybe ir jas vadino "ratu". Tokios vietos buvo skaito-mos labai šventos ir į jas buvo užginta paprastiems žmonėms eit, ar ką dasily-tėt, o jei tokį uždraudimas kas peržengė, tas buvo gy-vas aukaujamas Dievui.

Buvo ten dar ir kita auka-vimų forma, kaip vadinama "maldos auka". Kunigas meldėsi, o aukavimui skir-tas žmogus turėjo žut kunigui meldžiantės. Ir kunigui meldžiantės žmogus koku tai nesuprantamu būdu mir-davo, galbut dėl baimės, ti-kint, jog taip numirt butinai reikia.

Tabakas ir bakterijos.

Laikraštyje "Umschaw" daktaras G. Wolff iš Frank-furdo, Vokietijoje; rašo, jog rukymas tabako yra apsau-ga nuo tulų ligų, nes tabako dūmai sunaikina jaunas bakterijas, ir šulaiko veikl-umą išisenėjusių nors šias pastarąsias sunaikint jau nestengia.

Daktaras Wolff savo labo-ratorijoje tame reikale ve-dė tyrinėjimus. Tulą skait-lių bakterijų užleido tabako dūmais, ir juose palaikęs šias bakterijas suleido su to-mis, kurios dumuose nebu-vo; visas kartu suleido į tam tikrą pečiuką ir tą užkaitino iki 37 laipsnių Celcius ter-mometro. Pasekmėmis bu-vo, kad ne ruktos bakteri-jos augo greičiau negu tos, kurios buvo išimtos iš taba-ko dūmų. Toliaus tyrinėj-imus vėsdamas su bakteri-jomis ir tabako dūmais, tas pats daktaras patyrė, jog tabako dūmai užmuša tik in-fluozos bakterijas, gi kitos nors ir silpnai, bet gyvena, nors veidamos labai nežy-miai.

Daktaras Wolff yra išiti-kinęs, jog nikotinas, forma-

Sugrįšiu aš už trijų metų.

(Vaizdelis)

(Tąsa)

Sandorų apleidimas.

Juozelio naujas draugas buvo gyvenęs pirmiaus kito-je valstijoje, mieste Varka-kulnis, taigi ir sutarė abu vėl tenai važiuot. Pribuvus į Varkakulni Juozeliui buvo smagu išvidus gražią mie-sčio išvaizdą, o kadangi jo draugas buvo jau gyvenęs šiame mieste pirmiaus, to-dėl jiems neprisiėjo jokiu nesmagum panešt, pribuvus nesunku buvo susirast gyvenimui vietą, nes čionai bu-vo gana didelė lietuvių kolonija.

Apsistojus ir geriau prisizūrejus į naują gyvenimą, jis jiems patiko, nes čionai buvo gana didelis buris lie-tuvių tautiečių, todėl ir gy-venimas lietuvių buvo gyvas, veiklus. Čionai radosi įvai-rių draugijų, kuopų, horų ir t. p. Taigi ir veikimai buvo įvairūs kaip koncertai, pra-kalbos, balia ir tt. Juozelis visuomet mėgdamas viešajį gyvenimą ir veikimą čionai surado tą ko jo siela visuo-met troško. Apsipažinęs daugiau su lietuviomis ir jų veikimais, ir darbovosi sulyg savo išgalės ir patyrimu, ir taip likosi aktyviu veikė-ju lietuvių dirvoje.

Juozeliui pradėjus daly-vaut viešame gyvenime, smagu ir linksmam jam buvo, ir laikas bėgo labai greitai; jis jautėsi kaip kad ir Lietu-voje, prie savuju.

Be to jam ne prisiejo ilgai džiugintis tuom linksmu, maloniu gyvenimu, nes užėjo bedarbės kurios palietė dar-bų žmones savo žiauraria-rika. Užėjus bedarbėms ir pradėjus joms siaust, žmo-neliai pradėjo nusimint, nes su bedarbėmis juokų nėra. Ir galo jų nesimatant, pra-dėjo žmoneliai nerimaut, pradėjo skirstytis, važinėti tai šen, tai ten, taip, kad iš didelės, gražios lietuvių ko-lonijos, likosi tik mažas bu-relis lietuvių, kiti visi iškri-ko. Sumažėjus lietuviams, mirė ir visas veikimas lietu-vystės dirvoje, nes mažam bureliui pasilikus, nebuvo kam užsiimt veikimais, nes kiekvienas turėjo rupintis savo gyvenimo likimu, ir to-dėl nežinojo ką atnėsi jiems busimas rytoj.

Juozelis likosi paliestas be-darbės ranka, neteko darbo kaip ir visi kiti. Netekus darbo ir matydams, kad nėra galima gaut daugiau jo, pradėjo ir jis mąstyti, ką rei-kia daryt ir kur dabar dė-tis.

Kadangi bedarbės siautė po visą šalį ir mažai kur ga-lima buvo užtikti vietele, ne paliestą bedarbės, taigi ir sunku buvo kur susirast linas ir pirola, kurie yra ta-bako dumuose, yra žudan-čiai bakterijų veikluma. Beto dar prisimenama ir daugelį Europos gyventojų, kurie yra pratę daug tabako rukt, jog jie yra daugeliui prieinami taip kaip ir kalnų gyventojai, kurie visuomet gyvena tyrame ore.

J. K. Ūrbonas.

kampelis, kuriame butų ga-lima surast darbą. Juozeliui mąstant ką turės daryt šioje bedarbių gaudinėje, jam užėjo mintis apie angliakasyklas. Kadangi kasyklose dirbo ir tenais be-darbių nesimatė, taigi jis ir nusprendė važiuot į kasyklas, nes kitur niekur nebuvo galima, kadangi visur be-darbės siautė. Nors jam sunku ir skaudu buvo apleist Varkakulni, kuris jam labai buvo malonus ir daug ko jis čionai išmoko ir pažino, tai-gi kasyklos jam buvo siek tiek žinomos, ypatingai San-dorų miestelis, į kurį ir vėl pasirengė važiuot, bet ką gali daryt, verčiamas pasida-ryt gyvenimą?

Kadangi jau valanda buvė prėjus nuo apleidimo kasy-lų, tad Juozelis manė, ka-gal daug kas bus persimai-nę ir lietuvių gyvenime. Ga-jau daugiau bus pažengę pirmyn, sukultūrėje. Su to-kia minčia jis leidosi į kasyklų kolonija.

Sugrįžus į kasyklas.

Sugrįžus Juozeliui į kasyklų kolonija, nieko panašaus nesirado; viskas senais gy-venimo keliais ėjo. Ypatin-gai pas lietuvių jokio pro-greso, pirmyn pažengimo. Gyveno jie taip kaip "Dievas davė".

Juozeliui jau pripratus prie viešojo gyvenimo ir vei-kimo, sunku buvo čionai test gyvenimas vienam, neturint kuomi naudingų užsiimt. Kadangi čionai lietuvių gyvenimas buvo tamsus, jokio veikimo nebuvo, apart smulkėse "veikimu", taigi ir nebuvo kuomi naudingų užsiimt. Jis taip leido nuobodžias savo dienas čionai vie-nas.

Vieną kartą teko jam susi-pažint su vienu vaikinu, ku-ris jam papasakojo, kad yra čionai susikurus dailos drav-gija. Išgirdęs tikią naujie-ną net pašoko, nes jam bu-vo labai žingeidu, kad ir čio-nai jau yra irgi žmonių, ku-rie supranta švaresnį pra-kilnesnį gyvenimą ir užsi-ma tvėrimu naudingų, pra-kilnių, dailos grupų....

Jiems besikalbant, drau-gas pavadinė jį prisidėt prie-minimos dailos draugijos. Juozelis su mielu noru suti-ko ir prižadėjo pirmame susirinkime atsilankyt ir pri-sidėt, jei tik sutiks visi na-riai jį priimt į savo tarpą. Už kelių dienų įvyko minimas draugijos susirinkimas. Atsilankė ir Juozelis. Netru-klus prasidėjo susirinkimas, bet kaip nusistebėjo Juoze-lis iš tokios tvarkos ir vėdi-mo susirinkimo! Jam drau-gijinė tvarka buvo jau gerai žinoma, pažįstama, ir netvar-ka nebuvo suprantama ir a-kenčiama, nes joku būdu nebuvo galim suprast ką jie čionai turi.

Vadinama valdyba susėdus sau, neva išduoda raportus iš veikimo, kiti susėdė kazi-ruoja, kiti ruko cigarus, net aplink ausis dūmai sukasi, vos galima vienam kitą ma-tyt per dumus. Kiti vėl su-

kepurėmis susėdė trūkšmin-gai kalbasi, žodžiu, tikras cirkas, ne susirinkimas, ir dar pasivadinusios dailos draugija!

Nors jie buvo pasivadinę dailininkais, bet kas yra dai-la, jie nesuprato, ar nenorė-jo suprast, nes iš čionai pa-minėto susirinkimo aiškiai matėsi kaip jie supranta dai-lą. Bet vis suprato nors tiek, reikia parstatyti naujas na-rius ir viens iš Juozelio drau-gų perstatė jį ir, žinomą pir-mininkas nė neklausė pas na-rius, ar kas nėra priešin-gu priėmimui, nėgi paties Juozelio neklausė ar suti-n-ka priklausyt į draugija, tik pasakė: "Užsimokėt 50c. iš-tojiu!" ir viskas. Matant Juo-zeliui tokią tvarką, skaudu buvo, bet ką daryt. Dar ne-turėdamas tiesos ką nors pa-sakyt jiems kaslink tokios netikusios tvarkos, turėjo tylėt, o antra nežinodamas narių nė jų minčių, nebuvo ir drasi-ka nors jiems pasak-tyt pamokinančio.

Prisidėjus prie šios drau-gijos ir susipažinus su dau-giau jos narių ir išsikalbėjęs su jais gerai bei ištyrus jų būdus ir pasiūdžius; kad randasi gana simpatišku vyl-rukių ir mylinčių tikrai dai-lą, ir jiems nurodžius, kad tokią tvarką, kokia dabar yra, negalima toleruot, rei-kia ją raut iš šaknų, ir už-vest naują, kad visi nemeit-ji ir žeminanti draugijos var-dą įpratimai vyt lauk ir už-siimt naudingais darbais: duodant teatrus, koncertus ir kitus naudingus surengi-mus.

Girdint Juozelio tokius nu-rodymus dauguma sutiko su jo naudingais pamokimais ir visi pilnai pasiryzo stot su juom dėl įvedimo tikros tvarkos ir panaikinimo blo-gų įpročių.

Sulaukus kito susirinkimo ir pradėjus vėl seną tvarką vest jį, Juozelis ėmė pirmas balsą ir pradėjo nurodyt vi-sus netikslumus ir netvarką, nurodė jiems, kad jie prasi-žengia prieš dailą taip elg-damiesi, užsiimant tokiais žeminančiais darbais ir kad turį ilgiaus but negali. Ži-noma, nekuriems nepatiko toks mokymas, ypač tiems, kurie ateina vien tik tam, kad pakaziravus angliams esant suėit ir nešvairiai "pa-sikalbėt." Tokiemis netiko įvedimas tikros tvarkos, bet radosi daugiau dorų vaiki-nų, kurie Juozeliui pritarė, ir tokiu būdu likoš sena tvarka išrauta, ir riati-ja už-vesta. Sena valdyba už ne-mokėjimą tvarkyt draugi-jos, likos prašalinta ir jos vietoje nauja išrinkta. Juo-zeliui daug ko naujo pasakius ir nurodžius kaip drau-gija turi tvarkytis, didži-uma narių reikalavo jį, kad paimtų draugijos vaifą jis į savo rankas ir vestų ją. Bet Juozelis visuomet buvo to-kios minties, kad vadovu but nėkuomet negali, bet vi-sur ir visuomet reikia dirbt tiek, kiek tik išgali ir gelbėt visame. Taigi draugijos pir-mininku ir nesutiko but.

Išrinkus naują valdybą ir sutvarkius viską, likosi ap-kalbėta imtis už darbo ir pradėt ką nors veikt.

J. S. Galutis.

KLAJUNAS.

(Tąsa)

Tuomet artinosi vakaras. Saulutė, baigdamą savo dienos kelionės žingsnius dar sykį išlindo pro debesėlius, tartum lyg norėdama apžvelgti paskutinių kartu tą asarų ir laimės pakalnę, bet tuoj leidosi žemyn, greit pasisūdamą atsiveikinančius savo šviesos spindulėlius, visus kraštus, lyg apgailestaudama, jog reikia taip greit persikirti su žemeles linksmybėmis. Bet akies mirksnyje apgulė tamsus, juodi debesiai ir užstojo naktis, vargšų žmonių pasilsio valanda...

Bet buvo viltis, kad kartą ji ir vėl švies! Ten iš augšto, iš po tų tamsių, ją gaubiančių debesų, ji vėl siūs savo gaivinančius spindulėlius, ant mūsų žemelės; savo šviesiomis vilyčiomis, ji vers storas debesų sienas, blaškys miglūžę, džiūvins slėnis, ir kalnelius; kels iš miego tamsos nustelbtą pilką žemele. Ji kels ir tvers naują gyvenimą, laimės ir tiesos amžius...

Klajunas giliai užsisvajojęs, nę nepajuto kaip išsuko iš siauro takelio, kuris vingiavo į didmiestį, iš kurio ir jis čia buvo atėjęs, toli, toli už miesto ribų, savo silpnas įiegas galvint, tyro oro pakvėpuot, pasigėrėt gamtužės, pavasario grožybėmis...

Takelis jau buvo daug skirtingesnis už pirmąjį. Sis buvo vedantis tolyn nuo didmiesčio, į nepaprastus, apvienėjusius, nykius pelkynus. Pakraščiais šio takelio, išskiriant kelis žalių medžių ir žilvičių krumelius, kelis apvienėjusius kalnelius, apžėlusius cedrų krumais. Niėko nebuvo, tik lygi vienalentė tuštuma, plika, be kelio tyruma. tyli, lyg bekraštė gyvybės neužlaikanti smilties jūrė...

Bet už valandėlės užstojo tyli, šviesi naktis, nes mėnulis it didelis sidabrinis skritulys, iš augštai ant žemės švietė, paskendęs žvaigždučių šviesoje. Slinko ne aiškiu taku, žybsodamas viršum debesų. Tyrumon, tylon ir plačion, it mirties karalystėn iš žuvusiojo gyvenimo...

O apvienėjęs Klajunas, ėjo tuom ne aiškiu ir apleistu taku, lydimas savo šešėlio, kuris atsimušė nuo šviečiančio iš augštai mėnulio. Jo akys žiūrėjo tiesiok priešakin, su pasiryžimo išraiška, drebėjo jo burnos ruožuose. Bet je uždavyns buvo išdidus ir sykiu liudnas, nes jis ėjo iš civilizacijos ir tyrys pelkynus, kad pabėgus nuo kankinančių jį praeties atminimų... Jam pakarto tas gyvenimas dieliuose miestuose. Liudnos ir tuščios, kaip ta deganti be kelio ir medžių lyguma, kuri tesėsi prieš jį. Jis pamatė, kad toks gyvenimas yra suvytes ir liudnas...

Staiga nuleido galvą, linksma šypsa išnyko nuo jo malonaus ir pilno gyvumo veido; jisai svajėjo apie ką ta tokio, o jo siela, ilgėsio sparnais skrydo toli, augštai. Ji pajutęs savo sielos liudną raudą, stengėsi skustis, išreikt bet kam? Kas išgirs? Kas paguos ir kas atjaus?...

Visur tamsu, tylu, kurčia...

Kad galėčiau tai užburčia
Aš tą tamsą, liudną tylą,
Kur amžius ne prabyła,
Tyla žeidžia žmonių sielas,
Tamsoj buvis jiems nemielas —
Kur tik žvelgsi, liudna, graudu,
Siela ilgis, širdžiai skaudu!...
Matant žaizdas tėvų, brolių,
Dirbtas lenkų ir maskolių...
Ar už dorą, jausmų širdį,
Čia Klajuną kas nors girdi?!

Jo dainužės akordai kilo augštyn, skrido padangėmis, prie pilkų debesų, prie visatos, kuri viską valdo, kuri rėdo žemę, puošia gamtužę... Jo krutinėje širdies jausmai, nelyginant vilnys, blaškėsi, siubavo. Jo niekas negirdėjo, niekas nesuprato; jam niekas neužjautė. Jo skundų dainelės tyli melodija plaukė, bangavo į beribius erdves ir ten nyko, lyg dumai vėjo nešami...

Po valandėlės atsipeikėjęs ėjo į ieškot gyvenimo ramybės plačiuose pelkynų tyruose, toje amžių tyloj, tarp apvienėjusių, saulutės kepinamų kalnų ir tarp vėjo blaškomų dykumos smilčių... Jis žingsnis po žingsnio norėdamas pabaigt tą ilgą gyvenimo nakties kelionę, ėjo toliaus ir su juom sykiu ėjo vienų vienias baltas debesėlius keistas jo nakties kelionės draugas. Slinko mėlynu dangaus skliautu. Ir kur jis slinko? Kuriam krašte jis su stas?

Taip manė vienas sau Klajunas: "Ar ir mano kelionė taip betikslo, kaip ir jo? Nyku gi butų taip be minties klajot laisvai, be atsižiūrėjimo į laiką ir vietą, kaip ir tam baltamjam dangaus bei dangų keleiviu..."

Brr!... Staiga užstojo begalinė, nepermatoma tamsa! Bet tuoj ten toli, toli, prie horizonto, pakilo audros, jau pilkas debesėlis, ir tartum hydra su nesuskaitomomis įiegomis, vis kilo, apgū plynę ir didyn.

Klajuno kelionės vėtoj pasidarė lyg neramu, bet tamsa ir naktis pradėjo išlengyti blaivintis. Ir tolumoj pasigirdo Lietuvos senovės Dievo Perkuno dundėsis... Jo išgasdingas, orą veriantis aidas, lėkė ir žuvo kažinkur toli toli...

Ir tuoj netikėtai vaizdas atsivėrė prieš jo drąsą, žėrinčias akis. O tolumoj lyg koksai mirazinis įvaizdas pasirodė šaunios sodybos, gražios, samanomis apaugu-

sios šimtametės kaimiečių bakužės, apso dintos įvairiais medeliais, iš kurių susidėjo žydinti sodneliai, kurių žieduose duzgė lakstydamos mažos, medų renkančios bitelės.

Ar tai buvo smėklos, kaip tie iškilusių dulkių sukuriami, ką kartais tyrumos migloje iškilę?... Ilgas valandas Klajunas mąstė, kad jis nematė jokios gyvenimo vietos, savo visą kelionės laiką, o dabar taip staiga toki šaunus Tėvynės vaizdai prieš jo akis stojosi! Jam atrode labai keista, nes jis jau buvo apsipratęs su regyklomis vienytes, be jokio matomo gyvybės ženklų...

Už valandėlės čia jis prisiminė sau lyg per sapną, savo tėvelių pilnus jausmo ir meilės ištartus žodelius, kuomet jam iškeliaujant iš tėvynės svietur laimės įieškot, jie atsiveikindami jį, įkalbėjo jam kad jis ir vėl kada nors syki ir ant visados sugrįš, nors ir dygliuotais takais eidamas, į savo gimtinę šalį, laisve apvainikuotą šalį...

Čia jam tie šaunus, seniai, seniai matyti tėvynės vaizdai atrodė nelyginant kaip smėklos žmogaus gyvenimo griuvėsiuose, kuriuose jam bežiurint vaizdinosi tik glomoningi šešėliai ir išblisnę baltarubės nakties smėklos. Jis nepaisė, kad jam kas nors toj tyrys dykumoje civilizacijos ženklus primintų...

Bežiangiant Klajunui savo ilgų nepaprastu nakties kelionės taku, prie jo jis didelį, pilką akmenį, lyg ant rubežiaus stovintį kapčiū. Sustoję ir staiga besižvalgydamas aplink save, vėl patėmėjo antrą vaizdą, savo širdžiai mielą ir brangų, tai savo tėvelių bakužę! O šalė jos lyg ir savo sesutės rutų darželį, kuriame augstai žolynai, neaiškūs, tamsvo dažo; be jokio judėjimo, styrojo nakties pilnumoj. Visa gamta tarytum buvo be gyvybės, išskyrus juvarus ir kelių jaunų drebulaičių lapelius, kurie drebėjo nakties mėnesioje... (Dar bus)

Dainelė.

Gelia meilė man širdelė,
Negaliu trivot;
Reikės mest sėjus rugeliai—
Pas mergelę turiu jot.
Žinau skaisčią merguželę
Pilekalnių kaime—
Ji tik viena, man berneliui
Suteiks šymet laimę...
Dorų, tėvų, neturtinga,
Bet aš ją mylėsiu,
Ir vestuvių kitam metui
Jau ne atidėsiu.
Džiugin mane bernuželį
Jos rankų darbėliai,
Akių žvilgsniai, liemenėlis,
Ir meilūs žodeliai.
Ir ji mane labai myli
(Tą tikrai žinau),
Jos veideliai tankiai rausta,
(Dėl meilės, manau)...

J. S. Galutis.

Atsisaukimas.

Visoms Pažangiosioms Amerikos Visuomenės Draugijoms ir jų valdyboms, klubams, draugijoms, susivienijimams ir t.t.

Mēs Lietuvoje, negalėdami žinot visų jūsų draugijų adresų, širdingai atsiprašydami, kreipiamėsi per laikraštį.

Jau nemaža girdėjot Amerikos Lietuvių ir Lietuvos laikraščiuose apie Realinę Mariampolės Gimnaziją. Nemaža buvo išreikšta užuojautos Amerikos pažangiosios visuomenės; taip pat prisidėta jau tiek tiek ir darbais. Dabartiniu laiku Amerikiečių parama ypatingai reikalinga.

Apšvietos ministerija atėmė iš šios gimnazijos valstybės pašėlą nuo Rugsėčio mėnesio 1 dienos 1924 m. Pašėlą sudarė apie 9,000 dol., kurią sulyg Lietuvos įstatymų turi tiesą gaut ir gauna visos, net tautų mažumų Lietuvoje mokyklos.

Surinktuju pinigų iš mokinėjų užtekė vos dviem mėnesiam trečdaliu sumažintoms mokytojų algoms sumokėt, o kur dar kiti mėnesiai ir visos kitos išlaidos (namų nuoma ir t.t.)? Šiuo metu Realės Gimnazijos mokytojai gyvena arba skolinčiais

pinigais, arba baigia paskutinį savo turtą. Toks yra didelis pasiryžimas išlaikyti tą vienintėlę Lietuvoje laisvais pamatais tvarkomą Gimnaziją. Bet ilgiau taip išgyventi gimnazijos mokytojai nepajiegs. Taipgi gimnazijos palaikytojai—Lietuvos Mok. Prof. Sąjunga padėt negali—neturi pinigų. Visa viltis—Amerikos lietuvių ir Lietuvos tikrai pažangioji visuomenė.

Lietuvoje darbas jau varomas. Yra įsikurusi "Realinė Mariampolės Gimnazijai remt Draugija" kuri įvairiais budais įieško lėšų Gimnazijai išlaikyti.

Mariampolės Realei Gimnazijai remt Draugija priemeną Jums reikalo svarbą ir kviečia kuo galima prisidėt prie to darbo, skiriant sumas iš savo nuolatinių įeigų ir plačiai organizuot Realei M. Gimnazijai remt aukų rinkimo vaju.

Jau kai kam galėjo ir įsigrist tie nuolatiniai prašinėjimai pinigų, bet čia reikalas tiek svarbus ir tiek rimtas, kad jį negalima laikyti kokiu išmaldos prašinėjimu, vien tik šventos pareigos atlikimu.

Ir šiadien viena pramiegotų valanda gali numarint Realę Gimnaziją ir tuom Lietuvos pažangiajai visuomenei užduot tokį smagį,

nuo kurio ne greit tekty atsigavint.

Tat supraskime pareigą ir stverkimėsi darbo! Einant visu šiuo išdėstytu prašymu, skirkite nuolatines Realinei Mar. Gimnazijai pašėpas ir organizuokitės jos nuolatini rėmimą plačio visuomenėj.

F. Bortkevičienė,
K. Bielinis,
L. Šmukštys,
B. Žygelis.
Balturšaitis, Sekr.

P. S. Realinei Mar. Gimnazijai remt D-jos adresas: Lithuania, Kaunas, Laisvės Al. 62, "Spaudos Fondas". Pinigus siųst: Liet. Koperacijos Bankan, Einamojon sąskaiton Nr. 278.

Arabų dievotumas.

Arabų religija tai yra dalis jų gyvenimo. Keleiviai, kuriems tenka atlankyti Arabiją, kiekvienas stebisi, kad arabai dalį laiko pašvenčia vien savo maldoms ir kitokioms religiškos formoms. Kas keliauja laivais pro Persijos įtaką, dar tamsyje, aušrai ne prašvitus, per langelius mato kaip arabai ant kranto jau meldžiasi. Tuli iš to stebisi ir besiteiraujant sužino, jog arabai meldžiasi bent penkis kartus per dieną, ir kiekvienas meldimasis jiems ima nuo 15 iki 20 minutų.

Nuo maldos nėra liوسي kaip vargšai taip ir turtuoliai; nė vienas negali jokiu budu pašiluosot nuo maldos ir turi melstis kiek papročiai reikalauja. Laikė maldos visoki darbai ir visokios pramonės turi but pertrauktos ir uždarytos. Svarbiausiu ir pirmą vietą arabų gyvenime užima maldos. Apart maldų reikia dar atlikti ir kitos religiškos, kasdieninės formos.

Vienas mėnesis metuose, yra pašvestas pasninkui. Kiekvienas arabas, kuris pajiegia atlikti ilgesnę kelionę, kartą savo gyvenime turi atlikti ilgą kelionę į Mekką—šventčiausią mahometonų vietą. Kiekvienas ir prie kiekvienos progos turi atkalbėt trumpus tikybos išpažinimus. Visi turtingesnieji, dalį savo turtų turi aukaut religijos reikalams. Kiekvieno arabo lupose, prie kiekvienos progos, pirmoje vietoje stovi žodis Allah (Dievas). Paprasčiausiu atsakymu, pritarimu ar patvirtinimu, yra žodis "Inshallah" (jei Dievas duos).

Ir netik kalboje, bet ir literaturoje pas arabus Dievas labai tankiai minimas. Kiekvienu, kad ir paprasčiausia knygelė prasideda "vardan mieliausio ir galtingiausio Dievo". Tokiais žodžiais prasideda visi raštai, pradant vienpusiu, politišku plakatų ir baigiant didžiausiomis mokslo knygomis. Tokiais žodžiais prasideda religišku ginčų kortelės, tokiems pat žodžiais prasideda ir šlykščiausios pasakos.

Knygos, spaudintos Europoje ar kur kitur, Arabijoje yra skaitomis blogomis, kadangi jos savo pradžioje neturi "vardan Dievo".

Arabai išpažįsta Mahometo mokslą. Jokių kitokių šventųjų, apart Dievo ir Mahometo, arabai nepripažįsta ir daugiau nėkam nesimeldžia.

Redakcijos atsakymai.

17 L.A.L.W. of A. Jusų "atsakymą" Amžių belaisviui laikraštėje nesunaudosime, nes apart korespondento koliojimo daugiau nieko ne pasakote. Atitaisant klaidą, ar neteisybę, visuomet reikia pasakyt kaip ištikrujų buvo, gi jūs tai ne padarote, ir todėl mēs nežinome ką jūs pasakyt norite; vienais tik koliojimais korespondencijos nėra atitaisomos. Antra, po raštu nėra jokio parašo ir todėl raštas skaitosi anoniemiškiu; tokius raštus laikraščiai niekur ne panaudoja, nes nežino su kuom reikalą turi.

Margas genelis. "Pragyventos valandos" gavome ir kiek patyrėme iš jo turinio, pasirodo, jog sunaudot negalėsime, nes viena, perilgas, o antra, laikraštėje jis ne įdomus, kadangi apart glomoningimosi su "grazuole" labai mažai ko kito yra. Matote, toki dalykai yra per daug privatiški, ir skaitančiajai laikraščius žmonijai jie nestuteikia jokio išpužio.

Lietuvos pilietis. Pamokinimus Lietuvos valdžiai nesunaudosime, nes viena, Lietuvos valdžiai iš jų nesimokins, antra, Lietuvos valdžiai visgi yra valdžiai, kuri veikia sulyg savo geriausių norų ir matomų budų, kiek jai aplinkybės leidžia, be mažiausio noro padaryt tą ar šitą blogai. Pamokinimais sėjama tik nepasitiekimas, kas anaip to gero nepriduoda nė valdžiai, nė jos mokinėjams. Beto dar mēs manome, jog piliečių privalumu yra valdžiai prigelbēt kritiškose valandose, ne ja ėrint ir mokinimais ją stumt pajutijon.

A.T. Ruta yra lietuviškas augalas, į Ameriką atgabentas iš Lietuvos. Svetimtaučiams jos nepažįstamos ir todėl joms vardo jie neturi, vadina jas lietuviškai "rut" arba "ruta", taip kaip ir lietuviai neturėdami savo kalboje vardo kokiam augalui ar vaisiui, vadina jį svetimumu, pav. "bananas", "apelsinas" ir kitaip. Ruškynių Amerikoje yra labai mažai ir tai tik tulose vietose. Kiek žinoma, jų tik retkarčiais Chicagoj pas žydus galima gaut.

TINKAMAS SUVIRSKINIMAS MAISTO SVARBUS Daugelis motinų su smagumu giriasi, kad jų vaikai "valgo viską." Si-

tos motinos nesupranta, kad vaiko viduriukai nėra ant tiek jau išsivystę, kad galėtų tinkamai virškint bile ką. Pilvas ir virškinimo organai, kaip ir visi kiti organai ar muskulai, išsivysto laipsniškai iki pripranta prie valgių suaugusiųjų.

Joks maistas nėra naudingas, jei nėra pilnai suvirškintas. Augantis vaikas gali suvalgyt valgi skirtą suaugusiam, o vienok negaut užtekintai sotumo, vien delto, kad jis tą maistą negali asimilluot. Svarbiausi dalykai vaikų penėjimo yra tinkamas parinkimas valgių. Tokie valgiai kaip šutintos pupos, virti kopustai, keikksai, blynai ir kepti valgiai užganėdina suaugusius, bet netinka vaikams.

Pienas turi but duodamas jiems su kiekvienu valgiu, nes augantis vaikas tiek pat pieno reikalauja, kiek kūdikis. Parink pieną, kuris švarus ir sveikas. Eagle Brand pienas ypatingai tinka vaikams delto, kad suteikia reikalingą sotumą augimui, ir pris to lengvai virškomas.

Borden's Eagle Pienas šiadien auklėja daugelį vaikų, kurių tėvai ir protėviai buvo išauklėti Eagle Pienu '60 ir '70 meta's. Kada pasvarstai, jog Borden's yra pienas vartotas per tris gentkartes, ir kurį kasdien tarėja vis daugiau ir daugiau žmonių, tai turi but tam priežastis. O priežastis ta, kad jis pasirodė saugus, tinkas per tiek laiko, ir žmonės juo užsigandė.

Nežiurint kur eisi šitoje šaly ar Kanadoje visur gausi Borden's Eagle Pieną, šviežią ir sveiką veik kiekvienoje krautuvelyje. Visais atžvilgiais tai vienintinis saugus pienas auklēt kūdikius, kuomet motinos pieno nėra. Kada prisieina jūsų kūdikius išauklēt į stiprius, sveikus vyrus bei moteris, niekas nėra taip svarbu pirmose dienose kaip maistas. Del tos priežasties žmonės senai metė bandinėje. Išmintingi žmonės nerizikuoja. Jei motinos pieno nėra, jie nesurušina, bet tuoj pradeda vartot Borden's Eagle Brand Pieną. Pasinaudok patyrimu milijonų vaikų laike paskutinių trijų gentkarčių.

Perskaityk atydziai šituos straipsnius kiekviena savaltė ir pasidėk at-

Motinos! Jei randate negalima žindyti savo kūdikio tuoj, pradėkite var toti Eagle Pieną.

Eagle Pienas išaugino daugiau vaikų negu kiti maistai krūvon sudėti. Trys gentkartės juo išaugo.

Jei prisijūsiete šitą apgarsinimą į The Borden Company, Borden Building, New York, tai bus Jums jūsų kalboje paaiškinta kaip penėti jūsų kūdikį su Eagle Pienu.

Vardas .....

Adresas .....

Antanas J. Milleris, Lietuvie Advokatas.

406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

Išplatinkime Amerikos Lietuvi nuo dabar iki Kalėdų, pasidaruokime!

Mes duosime kiekvienam gražias dovanas kas prikals mums naujų skaitytojų. Mes apdrausime kiekvieną ant 1000 dolerių, kuris tik primokės 75c. viršaus prie savo prenumeratos. Seni skaitytojai taip pat gali apsidrausti da moksėdami 75c. prie savo prenumeratos. **Apdrauda 1000 dol. mokama:**

	Vertė pirmais metais apdraudimo	Vertė auga kiekvienais metais po	Vertė po penkių metų
GYVYBĖS NETEKIMUI	\$1000.00	\$100.00	\$1500.00
ABIEJŲ AKIŲ NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
ABIEJŲ RANKŲ NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
ABIEJŲ KOJŲ NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
VIENOS RANKOS IR VIENOS KOJOS NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
VIENOS RANKOS ir VIENOS AKIES NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
VIENOS RANKOS NETEKIMUI	500.00	50.00	750.00
VIENOS KOJOS NETEKIMUI	500.00	50.00	750.00
VIENOS AKIES NETEKIMUI	500.00	50.00	750.00

(Apdraudos vertė auga su kiekvienais apsidraudimo metais).

Kviečiame mūsų senus skaitytojus pasinaujint savo prenumeratas. Meldžiame labai gražiai panaujint prenumeratas, užrašytas giminėms į Lietuvą. Lietuvoje esančius apdrausti negalime. 75c. yra visa mokėtis už apdraudą ant viso meto. Pas Daktarą nereikia eit ant egzamino, pasakykit mums, mes prisiūsime aplikaciją. Rengiame gražius kalendorius Naujų Metų dovanoms, kuriuos kiekvienas gausite. Meldžiame labai gražiai visų pasidaruot. Su guodone,

Amerikos Lietuvis

15 Millbury Street

Worcester, Mass.

F. L. I. S.

NAUDINGI PATARIMAI APIE SVEIKATĄ.

Motinos ir dukters. Francuzijoje ir nekuriose kitose pasaulio šalyse stovi stovyla narsios francuzų moters Joanos iš Arko. Ši prasta mergaitė, sujūdimus savo tautiečių nelaimėms, pagelbėjo išliuosuoti juos nuo svetimo jungo. Šiandien ji nėra skaitoma vientik savo šalies išgelbėtoja. Šiandien Joana reprezentuoja moterį turinčią regėjimą, moterį, kuri įieško atlikt savo darbą, kad pagerintus pasaulį. Kur tik jos stovyla ranadi, ji žiūri pirmyn, iš jos akių šviečia tikslas, ir jos veidas parodo didelio atsiekimo norą. Nors dukte penkioliktojo amžiaus karių apsunkintos Francuzijos, vienok ji šia dien simbolizuoją dvidešimtojo amžiaus moterį, norinčią imt dalyvumą pasaulio darbuose.

Visos tos moters, kurios nori but naudingomis, tegul nesiranda nė viena kuri nenoretų pirmiausiai užsitikrint sau gerą sveikatą. Be jos viskas būtų veltui. Šiandien dar prie visų šeimyniškų pareigų, atdaros durns į dirbtuves ir ofisus. Yra daug dirvu, kuriose moterys gali kompetuoti su vyrais ir tas tik galima, jei turi sveikatą, tvirtą kung ir sveiką protą. Nežiurint kiek prityrimo nebutų, tas prityrimas turi mažai vertės, jei jis nestovi ant geros sveikatos pamato.

Gera sveikata yra daug svarbesnė motinystės žvilgsniui. Nekuriose karių istoriotose Europos šalyse, daugiau negu pusė vaikų, kurie gema, miršta pirmuose amžiaus metuose. Tukstančiai kitų pradeda gyventi sunkiose aplinkybėse, vientik dėlto, kad motinos sveikata apsinkinta valgio neturėjimu, pervargimu ir persidirbimu taip, kad ji negali savo mažyčiai duot tinkamo maisto. Sveika ir linksma motinystė

priskaito labai daug nuo sveikų moterų. Fiziška sveikata kuditystėje yra geriausias pamatas sveikoms moterims. Tai turtas, kuriuomi galima didžuotis. Turint sveikatą galima drašiai žengt prie dalyvumo pasaulio darbuose. Su sveikata motinystė yra pasitiktina ateities viltis.

Tautos ateitis priklauso daug ant vaikų. Šios dienos vyrai ir moterys gali spręst, koki bus vyrai ir moterys, kurie sudarys rytojaus pasaulį. Moteris gali užsilaikydama sveika ir sujungdama savo gyvenimą su vyru, kuris yra fiziškai sveikas, duot savo vaikams pilną sveikatą.

Moteris sudaro namus. Ji gali spręst, ar jos namai tiktai vieta, kur žmonės valgo ir miega, ar vieta, kur jos šeimyna ir draugai randa nuraminimą, ikvėpimą ir simpatiją. Tikra moteris dalinasi su vyro atsakomybėmis ir pridūoda daug gero savo vaikams ir visuomenei. Jos vyras ir vaikai ją myli ir prigelbsti jai su malonumu.

Amerikai vystantės, moteris lošė labai svarbią rolę. Prieš tris šimtus metų, kuomet žmonės pradėjo didėsniais skaičiais vykt Amerikon, moteris palaikė jų viltis. Dalinosi su vyrais visais jų pavojais. Laike revolucijos siaurėje ir pietuose, ligonbučiuose ir karės laukuose, moterys emė dalyvumą rimtai ir drasiai.

Šiandien proga moterims vystyti ir jų gabumais prigelbēt tvirt geresnį pasaulį, yra daug didesnė negu kada buvo. Pirmusyk visi gyvenimo judėjimai joms atdari. Jos dabar liuosos išsiriknt rolę, kurią loš pasauliniame darbe. Nežiurint kokia rolė tai butų, sveikata reikalinga. Suvenytų Valstijų

Viešos Sveikatos Biuras, Washingtone, yra išleides šešiolikos puslapių brošiūrėlę užvardinta “Sveikos, Linksos Moterys (Healthy, Happy Womanhood).” Tą brošiūrėlę galima gaut veltui, pareikalavus iš to Biuro.

Diabetes.

Dr. Matthias Nicoll, New York valstijos Sveikatos komisorius sako, kad mirčių skaičius nuo diabetes, arba inkstų ligos, pasidaugino daugiau negu 50 mošimčių, per pereinčius dvidešimt metų. Toliau jis sako, kad tinkamai gyvenant galima išvengt tos ligos, arba laiku pradėjus gydytis, galima visai nuo jos išsigydyt.

Sveikatos skyrių pastangomis ir geresnėmis gyvenimo sąlygomis, abelnas mirčių skaičius pradeda mažintis. Labai mažai vaikų miršta nesulaukę pirmų metų, sulyginus su dideliais jų mirčių skaičiais senesniais laikais. Lygiai užkrečiamos ligos nėra tokiamis svarbiomis mirčių priežastimis, kaip kad buvo prieš keliatą metų.

Nežiurint šio mirčių skaičiaus mažėjimo, yra dar viena liga, nuo kurios miršta labai daug žmonių—tai diabetes arba inkstų suirimas. Per pastaruosius dvidešimt metų Suvenytose Valstijose mirčių skaičius nuo šios ligos pasidaugino 52 mošimčiais, ir žydų tarpe yra tiek pat mirčių nuo diabetes, kaip nuo džiuvos. Pastaruju laikų medicinos išradimai sukėlė didelį užsinteresavimą taja liga, kurios pirmiau nebuvo. Kiekvienas turėtų žinot, kad tinkamai gyvenant daug tos ligos atsitiktumų butų galima išvengt.

Diabetes daugiausiai randasi paug žmones, kurie per daug riebus, ir kurie turi virš 50 metų amžiaus. Nekurie turinti tą ligą, pradeda nykt, netekt tvirtumo, turi galvos skaudėjimus ir odos išbėrimus. Vienok nėra nė vieno atskiro simto-

mo, kuris galėtų tikrai atspēt tą ligą, nors daug ja sergančių yra labai ištroškę ir geria labai daug vandens. Jei ta liga yra jau užsisebėjus, sunku ją išgydyt; galima tikrai palengvint neapribotam laikui įvairiais gydymais, ir tas turi but daroma be perstojimo, kitaip simptomai sugrižta. Vienok, jei diabetes anksti pradeda ma gydyt, galima nuo jo visai atsikratyt.

Turint šiuos faktus omenyje, protingiausias procedūros kelias visiems aiškus. Pirmiausia — neleisk savęs prie nutukimo, ir tas tiktai galimas, reguliuojant valgi. Jei bus valgoma tik tiek, kiek reikia, riebumas nesiras. Antra, eik pas gydytoją kasmet, ir jis tave fiziškai išegzaminuos ir suras visas ligas.

Sveikas ir nesveikas nuovargis.

Nežiurint koki darbą dirbame, visi pavargstame ir tas yra natūrališka. Vienok labai svarbu, kad po pavargimo, butų gaunama užtektina laiko atsilstet ir atnaujint sunaikintą energiją. Dažnai girdime apie kitus, kurie serga nuo persidirbimo, arba turi džiovą; visi apgailestuojuame, vienok nepagalvojame, kad ir mums tas pats gali atsikt.

Kartais nežinome, kad esame pavargę. Pavargimo simptomų yra daug ir įvairių. Paprasčiausias pavargimas yra tas, kuris paeina nuo labai sunkaus darbo, ir atakuoja tuos, kurie vartoją muskulius, nepratusius prie smarkaus mankštini-mosi. Geriausia gyduolė yra poilsis, kol nuodai, kurių kune prisirinko, yra išplau-nami ir energija sugrižta.

Protiškas pavargimas yra paprasčiausia šių dienų liga. Jis paeina nuo užsiki-mimo kraujo gyslelių smegenyse, ir tas yra iš priežasties didelio protavi-mo, rupesčio, ar kito protiško įtempimo. Geriausias tam poilsis yra fiziškas mankšti-

nimasis, kurie atitraukia kraują iš smegenų į kitas kuno dalis.

Nuolatiniai protiški darbininkai, ir tie, kurie apsun-kinti rupesčiu, nepaiso, kuomet smegenys pradeda duot pervergimo ženklus—galvos skaudėjimus, nemiegojimą ir kitus, kurie parodo, kad cirkuliacijos padėtis jau nesutinka su sveikata.

Parvargęs žmogus, kuris įieško pasilinksminimo, daug protiškaiau daro, negu tas kuris pärejęs iš darbo įsigilina į knygas. Seimyninės noras atsitraukt nuo savo pareigų yra tiesotas, nes jos darbas yra labiausiai varginantis, vien delto, kad jis yra monotoniškiausias.

Pavargimas dažnai yra priežastimi vaikų piktumo ir neparangumo. Tėvams reikia atydžiai prižiūrēt, kad jie gautų užtektinai miego ir tinkamą maistą. Dažnai viena iš didžiausių priežasčių, kaip vaikuose taip ir užaugusiuose, yra nedavalgymas. Pervargęs kunas reiškia ir pervargusių šilvių, pasekmės, kurio yra neturėjimas apetito.

Nedavalgymas ir kitos ligos, kurios paeina nuo pavargimo, reiskia eimā prie džiuvos, ir nors yra normališka ir sveika dirbt tol kol pavargsti, vienok pervargimo pavojai, kol kas nėra atjaučiami.

Temperatura sveikatai turi but žemiau 69 laipsnių.

Kambariai žimos laiku turi turēt temperaturos tik-tai 68 laipsnius ar mažiau; nekūomet daugiau.

Ovo temperatūra kambaryje yra svarbiausia daiktu praktiškoj ventiliacijoje, nežiurint kur butų namuose, mokykloje ar dirbtuvėje. Tas yra prirodyta įvairiais budais. Pirmiausiai, oras turintis augstą temperatūrą, apie 75 laipsnių, ypac kuomet jis drėgnas, trukdo kūnui šiltimą. Kuomet oras pasidaro labai šiltas, kunas visai negali siltas

šilumą. Iš tos priežastis randasi nesmagumas. Sunkumas yra užkraunamas ant šilumos reguliuojančio mekanizmo. Širdžiai smarkiau mušant, sunkiau kvėpuojant, kuno temperatura kila. Faktiškai, kuno atsilie-pimai ir kokius trukdymus jo šilumos mainymo funkcijos yra labai panašūs į tuos, kurie paeina nuo karštligės.

Mažina veikiančias pajiegas.

Sykiu prie nesmagumo, kuri pridūoda peršalimas, ta padėtis mažina veikiančias pajiegas. Vėsesnėj atmosferoj galima padaryt daug daugiau darbo negu šiltoj. Šis atradimas pasirodo ir praktiškame prityrime, kuomet yra labai šilta žmogus nenori dirbt jokio darbo, ypac tokio, kuris akstina prie sušilimo.

Industriñese įstaigose tas turi praktišką reikšmę. Veikiančių pajiegų augimas daug priklauso nuo vėsių ir smagių atmosferos stoviu.

Peršalimas turi ir kitas pavojingas pasekmes. Būnant labai šiltuose kambariuose įgauname nesmagius jausmus nosyje. Nosis užsidaro ir oras negali perait, plėvelės nosies viduje sutinsta, pasidaro raudonos, ir pradeda bęgt skystimas.

Mažiau šilumos—mažiau slogų.

Normališkas ir sveikas apdengimas nosies viduje yra apsaugojamuoju užtvaru nuo visų bakterijų, kurios pridūoda slogas. Staigus išėjimas iš labai šilto kambario į šaltą orą, susilpnina

plėvelių apsaugojimo jėgas prieš bakterijų užvie-patavimą. Turint omenyje, kad paprastos slogos gali turēt nepageidaujamas ir pavojingas pasekmes, labai patartina apsisaugot nuo ne higieniškių ir ne natūrališkų nosies plėvelių išstatymų pirmia šilumoje, pa-skui šaltuje.

KIBIRKSTELIS.

Akornum ojoj. Šalin su Kolumbu ir kitais naujų žemių atradėjais! Musų Ragevičius sakosi atradęs Rojū, kur ten arti Špicbuko. Sako, kad tas Rojus priklaitys tik Špicbuko lietuviams, bet musų Ragevičius žada jį gabent muzikus ir iš Akornum. Jis tuos muzikus ves taip kaip Maizius vedė žydus per Raudonąs jures, į “žemę žadėtą”. Ot, tai sulauksime gerą gadynę. Turėsime progą pagyvent Rojuje. Tik Ragevičius turėtų but atsargus, kad “draugas” Trockis nedasigirstų ir su savo komisarisais jo antrastę Rojų neapgyventų. Akras

Tarpe Jurgiu ir Jurginiu yra skirtumas tamė, kad Jurginiai patvoriuose žydi, o Jurgiai, apsilvilkę skrandomis, su plaukuotomis apliklėmis, šalgaiviais stumdo “beibių” vežimukius, ir kepures ant ausų užsismaukę sėdi kambaryje — Plikšt.

Visokio plauko mokslinikai, praėjusiam rudenyje Marsą ištyrę, dabar apie jį žino tiek, kiek žino žašinas, apie dangaus grožybes. O kiek palaukę jie vėl ims pasakot, jog ant Marso yra kanalai: ar tais kanalais antys ir laivai plaukia, jie ir vėl negalės pasakyt. —Guz.

Kiekvienas poetas, rašo eiles tol, kol “apsiženija”. Seniaus daug eilių rasė Nadas Rastenis, bet dabar jau jo nesigirdi. Ar tik ir jį nepatikto ta pati nelaimė, kuri iš svieto išvarė šimtus poetų? —Guz.

Tikrai nežinau ką, reiskia “Daktaras Ivinškas reumatizmo kentėjimas”, bet man išrodo, kad reumatizmo kentėjimas reiskia daktarą Ivinšką. Jeigu taip, tai iš-eitū, jog nuo reumatizmo labai lengva pasigydyt. —M.N.O.

Clevelando katalikų vyskupas, sako, žydų sinagogėje sakė pamokslą, ir kaikas iš to labai stebisi. Bet jie stebėsis labiau, kaip žydai pānorės užtai atsilygint ir pāsisų rabiną, kad tas pasakytų pamokslą katalikų bažnyčioje —M.N.O.

Pleiskanos sunaikina — Ruffles atgaivina!

Kaip vanduo muokto ištemu ant žmogaus, taip ir pleiskanos, nors šiltesnės bet tikrai, sunaikina žmogaus ir jo pleiskanas plaukų augimą, todėl su Ruffles, ku pasidūoda naujū plaukų.

Nepražėdkite šitokio atstatymo prie savos! Naudokit!

Ruffles

tuojais, kai tik pastebėtė pleiskaną — tu neturit baltų lupinų plaukus, pasidūoda Ruffles, ir pleiskana ir pavargę plaukai, bus išgydyti.

Bonka 66c. aptekose, arba už 75c. pristūmiamo stačiai iš dirbtuvės.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

VIETOS ŽINIOS

Pasekmingas vakaras. Praejuosius subatos vakare, Aušrelės salėje įvyko S. L. A. 318 kuopos ruoštas "Obuolių vakaras", kuris visais atžvilgiais labai pavyko. Publikos prisirinko pilna salė, įvairaus amžiaus ir lyties. Pats vakaras buvo surengtas gana rupestingai. Muzikai grojant buvo įvairūs žaįslai ir lenktynės obuolių valgyje ir spėjime. Dovanas laimė: J. Kamandulis porą karvelių, Galinaitis dailiai pasiutą pagalvę, kiti išlaimėjo dar porą dovau. Žymesni nariai šiam vakarui buvo suaukavę: D. Rautkis porą karvelių, M. Montviliutė pagalvę, J. Jablonskis kelis bušelius obuolių, kiti buvo davę smulkesnes aukas Kiek teko girdėt, iš šio vakaro kuopa turėjo grynelno apie 50 doliarų. Rep.

S.L.A. 57 kp. vaidinimas S. L. A. 57 kuopa statė scenon didelį veikalą "Mindaugis Lietuvos karalius". Vaidino per du vakaru, tai yra Naujų Metų vakare ir praėjusios subatos vakare. Atvaidinta ne pergeriausia, bet rodosi, kuopa turės kiek pelno, nes publikos lankėsi pusėtina. Pirmą vakarą publikos buvo kiek mažiau, bet antru vakaru, nors tai buv subatvakaris, bet žmonių susirinko pusėtina, nors vertėjo susirinkt daugiau, kadangi rengėjai dėjo visas pastangas vakarų išgarsinimui. Rep.

Nenusisekė. 18 metų amžiaus Lilija Keegan, gyvenus po No. 43 prie Gardner gatvės, motinai pasisakius eisianti pasivaikščioti, nuėjus į aptieką po No. 891 prie Main gatvės, užėjo į telefonų būdelę ir kiek pasikrapščius po direktorių, išsiėmus nuodų bonkutę, gurkšnį jų nurijo ir apalpo. Vienas aptiekos darbininkų tai patėmijęs, turėjus pašaukę policistą, kuris ją nugabeno į ligonbutį, kur daktarai užtikrino ją greitai pagysiant, kadangi ji nuodų daug nuryt dar ne spėjo, prie to ir pagelba paskubinta.

Metinis susirinkimas S. L. A. 57 kuopos įvyko praėjusio nedėlios, Lietuvių salėje. Susirinkiman narių susirinko ne perdaugiausia, bet susirinkimas buvo rimtas, nes atsiradus naujai kuopai, likusieji nariai stengiasi savo kuopoje ne išleisti politikų ir todėl nėra už ką ginčytis. Susirinkime apkalbama tik savi, organizacijos reikalai. Iš raportų pasirodė, kad nors kuopa turi biskį skolas, tai vienok veiklesniems nariams veikiant su pasišventimu, netrukus viskas atsistos ant tvirtų pamatų. Nors dalis narių pasitraukė prie naujos kuopos, tai vienok šiai kuopai buvus milžiniška savonarių skaitilium tas nepadaro didelio ženklo, beto dar vis nauji prisirašo, ir todėl netrukus narių skaitilis liksis kaip buvęs pirmiau. Rep.

Metinis susirinkimas Susivenyčių Lietuvių Draugijų, įvyks sere do j, Sausio 14 diena, 8 valandą vakare, Lietuvių salėje, po No. 29 prie Endicott gatvės. Visi S.L.D. D. šerinkimai ir draugijų rinkiniai malonėkite i šį susirinkimą butinai atvykt, nes susirinkimas yra labai svarbus. Yra siuntinėjami pakvietimai kiekvienam šerinkimui ir draugijų delegatams, bet kaiku riu gali jų negauti dėl adresų klaidingumo ar kitokių priežasčių. Tad nepamirškite, jog susirinkimas atsibus sere do j, Sausio 14 diena, ir visi susirinkite. Kviečia visus S. L. A. sekret.

V. Motiejaitis.

Metinis susirinkimas A. L. T. S. 16 kuopos įvyks ateinančioje nedėlioje, Sausio 11 diena, 11 valandą ryto, Aušrelės salėje. Malonėkite visi nariai susirinkt, nes šis susirinkimas bus labai svarbus; valdyba išduos metinius raportus iš savo veikimo, beto yra labai daug varbių reikalų aptarimui. Kiekvienas ateidamas susirinkiman, nepamirškite atnešt ir naujų narių prisirašyt, kadangi kiekvieno mūsų pareiga yra didinti narius savo organizaciją. J. Krasinskas, sekret.

S.L.A. 318 kp. susirinkimas. Praejuosius nedėlios vakare, Aušrelės salėje įvyko S.L.A. 318 kuopos metinis susirinkimas. Narių susirinko ne perdaugiausia, bet susirinkimas buvo labai pavyzdingas. Užtvirtinus naują valdybą, išklaudyta senosios valdybos raportai iš praėjusio meto veikimo ir pasekmių. Iš raportų pasirodo, jog kuopa labai gerai stovi, nes narių turi apie 150, gi finansiskai stovi irgi gana gerai, nes ižde turi pinigų arti šimto doliarų. Susirinkiman atsilankė T. M. D. 50 kuopos pasiuntiniai, prašydami prisidėti suauka pastatymui Vinco Kudirkos paminklo, kuris rengiama statyt Lietuvoje. Susirinkimas išklaudy prašymą, paaukavo iš ižo \$5 ir leido tarpe susirinkusių parinkti liuosnorai auką, kurių nariai dar sudėjo \$6,53. Tokiu budu susirinkimas davė Kudirkos paminklo pastatymui \$11,53. Rep.

Niekur nesuranda. Visų aplinkinių policija jau nuo poros savaičių visur įieško dviejų Worcesterio vyrų, kurie iš Woonsocket pasiėmė vieną moterį, laiko ją "baltoje vergijoje" ir su nerališkais tikslais ją vadžiojasi po aplinkinius miestelius. Visos pastangos ikišiol vienok dar nėra davę pasekmių, nors policija juos būvo susėkus Springfielde ir kituose miesteliuose.

Numirė Vincas Kontenis, iš Lietuvos paeinas Siados miestelio, Mažeikių apskr. Jis numirė dvidešimtis ketvirto Gruodžio praėjusių metų, Worcesteryje. Jo giminėms ir pažįstamiems šia žinią paskelbia Jonas Baris (142 Perry Ave. Worcester, Mass.).

Išėjo strai kan. Worcester Bleach & Dye firma, turinti savo įstaigą prie Fremont gatvės, paskelbė sumažinimą darbininkams algų, dešimtu nuošimėiu. Darbininkai tuomi nepasiganėdine, išėjo strai kan. Kiek darbininkų straikuoja, tikrai nežinia, nes sulyg pačių darbininkų, strai kan išėjo 125, gi sulyg kompanijos, tik 40.

Reikalus cenzuros. Protestonų kunigai savo konferencijoje nutarė reikalaut iš valdžios atšresnės cenzuros krutantiems paveikslams, kadangi dabar didesnėje dalyje paveikslai rodoma šlykštys ir kitaip tvirkinanti publika, ypač nemečius, rodant apipilėsimus, žudystas ir kitokius nelemtus nuotikius, kas auklėja naujus prasižengėlius.

Suėmė worcesteriečius. Springfielde policija atsiuntė žinią, jog ten suimta du worcesteriečiai, butent Antanas Petkus; kurio tėvai gyvena po No. 8 prie Elsworth gatvės, ir Jonas Lukus, kurio tėvai gyvena po No. 87 prie Millbury gatvės. Abu po 16 metų amžiaus. Pas juodu atrasta tuščias revolveris.

Kas kaltas? Diena ir vieta perstatymui p. Kadagučio naujo veikalo "Kas kaltas" jau paskirta. Bus Vasario 5 diena, Lietuvių svetainėje, Endicott St. Roles turi geriausi Aušrelės artistai. Bilietus iš anksto užsisakykit.

Aušrelės metinis susirinkimas bus ketverge, Sausio 8, 8 valandą vakare, savoje salėje. Visų narių priderystė atei, nes susirinkimas svarbus.

NAMAI—FARMOS!! PARSIDUODA. ARTI HAMILTON STREET. Geras 15 kambarių namas, 5000 p. žemės. Už \$9500—tai puikus pirkinys ir parsiduos greitai, jei nori pasinaudoti reta proga, nelauk. SO. WORCESTER. 15 kambarių 3 šeimynų namas, geram stovyje, ne naujas, bet geriau subudavotas už dangelį naują. Kaina \$9000. VERNON HILL. Naujas 18 kambarių namas, visi įtaisymai. Prieinama kaina, įmokėt \$5000. PROVIDENCE ST. Naujas 16 kambarių namas. Įmokėt \$2000. MILLBURY STREET, 12 kambarių, 3 šeimynų namas, gerame stovyje. Įmokėt \$600. Žemės tumpame laikė, toje vietoje bus daugiau vėta, kiek dabar prašoma už namą ir žemę, nėra 12 nuošimtų. 46 AKRU FARMA arti Worcesterio. Geri būdinai derlinga žemė. Prieinama kaina. 8000 pėdų žemės arti Plantation St. Žema kaina, lengvos išlygos.

A. Blažys, (Naujame p. M. Paltanavičiaus name) 14 Vernon Street, Worcester, Mass. PARSIDUODA geras kuknios pečius, pigiai. Kreipkitės prie savininkės ant viršutinį lubų. VERONIKA BOSAITIENE, 300 Harding St. Worcester, Mass. (galima rast po pietų). PAJIESKŌU brolių vaikų Mateušo, Juozo ir Antano Sabaliauskų iš Raseinių aps., Smulkių kaimo. Pirmiausias gyveny New Philadelphia, Pa. Prašau jų atsišaukt, ar kas žino pranešt. Kaz. Rimidis, 96 Chelsea St., Gardner, Mass. (2-4) IŠSIRANDAVOJA 4 ruimai, yra visi įtaisymai, elektra, gasas, lovis, skalbyklas, šiltas vanduo ir šymas. Randa pigi. Dėl mažos familijos, labai paranki. Ateikit pažūrėt. G. K. 135 Penn ave., Worcester, Mass. (2-3)

PARSIDUODA PIANAS dar kaip naujas ir gražus tebėra ir nebrangiai, jeigu kas norėtų mėtė prašome atei pamaty pas TADEUSŲ PUIŠI, 31 Sigel St., Worcester, Mass.

BRANGUS AMERIKIECIAI! Suteikite man tą laimę, paaukukite visi po dolerį, už ką iš kalno tariu auči. Kiekvienam prisintūsiam dolerį, prišpūsi atminčiai savo fotografiją. Adresas: A. Čižauskas, Kaunas, Ukmergės plentas No. 12, LITHUANIA. (52-1)

ANT RANDOS TENEMENTAS ANT RANDOS. Moderniški 6 kambariai su elektra, gėsu, naujomis maudynėmis, už \$20.00 i mėnesį. Kreipkitės— 27 MILLBURY STREET (52-1) ANT RANDOS kambaris vedusiems su vaiku ar be vaiku. Išnuomuosi pigiai. J. BARIS, 142 Perry ave., Worcester, Mass.

REIKALAVIMAI: REIKALAUJAME, dar smarkių vyrų ir moterų del platformo mūsų Naujo Išradimo Gyduočių, kurios be jokios operacijos visais ligas gyd. Atsišaukdami į dėkių iže. Krasaženklį atsakymui. Z. A. EINIK C., City Hill Street, Union City, Conn. (51-3)

Geras pirkinis, pasinaudokit Mes parduodam labai pigiai savo "biznį", valgomų daiktų krautuve (Bučėrne). Biznio darom apie devynis šimtus dolerių. Turim greitai parduot, todėl visai pigiai parduodam. Kreipkitės i

"Amerikos Lietuvio" ofisa, ten gausite žinią kur yra mūsų krautuvi ir kas yra savininkais tos krautuvi ir kaina.

Atsiusk tik tai 85 centus O gausi vaisty nuo nervų, išgasties, nuomario, klajojimo, bėmiegės, galvos skaudėjimo, ausyge užimo ir visokių nervų nusilpėjimo. Naujusis sapninkas su daug pavelkų, apdaras \$1.50. Taipgi mes užtikome didžiausią krautuvi visokių lietuviški žolių ir šaknų su lietuviškais nurodymais, kaip vartot. Geriausia Trejona 60c. pakelės. Atsiusk 10c, o gausi visokių žolių ir knygu katalogą. Reikalaujama agentų pardavėjimui mūsų visokių žolių.

M. ZUKAITIS, L. J. PAULAUSKAS INSURANCE AGENTAS. Apraudži nuo ugnies: Namus, Forničius, Automobilius ir visokios rūšies biznius. Prieg tam turiu ant pardavimo ir mainų daug gražių namų ir farmų. 14 VERNON STREET (Prie Am. Liet.) (52-3)

Naujas Lietuvos Graborius JUOZAS J. DIRSA Geriausiai patarnauja už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jus drauga arba gimine, kreipkitės prie manęs. Nuo rugpiučio 1. J. DIRSA perkraustė ofisą i naują vietą, po numeriu:— 13 Ellsworth Street. Tel. Cedar 4953.

Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taip PRANAS LEVERIS Dailydė-staliorius. gi taisy ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu— 14 Vernon St., Tel. Park 8177, Worcesteryje.

Pirmas Lietuvos Graborius Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi perasmo automobilius, vestuvėms, krikštynomis ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu: MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

LIETUVON GERA NAUJIENA. Naujas S. V. įstatymas pavelia atlikt Tėvyne ir but metus, paskui be klubių grįžt Amerikon nežiurint kvotos. Musų dideli laivai milžina, kaip MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, LAPLAND, PITTSBURGH, etc. siulo geritą kelionę i Cherbourg, Southampton, Antwerp ar Hamburg. Daug laivų išplaukia kas savaitė. Visi musų 3-čios klesos keleiviai gausa atskirus kambarius dviem, keturiems ar šešioms žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas. Kreipkitės prie mus vietinių agentų arba— WHITE STAR LINE RED STAR LINE 84 State Street, Boston, Mass.

AMERIKOS LAIVAI Pasiteiraukit apie patogumus keliovimo ant J. Valstijų Vaidžio's laivų. Jie turi švarius, patogius kambarius del 2, 4 arba 6 žmonių. Puikus įvairus valgis, mandagus patarnavimas, didelės dėnyš, beno koncertai ir visokios rūšies gerumai ir patogumai. Rengk, kad jusū giminės būtų parkvieti i Ameriką ant J. V. Valdžio's laivų Jungtinių Valstijų Linijų. Matykite jusū vietinį laivų agentų arba United States Lines, 45 Broadway, New York 75 State St., Boston, Mass. Valdantij Operatoriai del U.S. SHIPPING BOARD.

Tu Negali Išvengti! Rankinančių žaibymų neutraliz. Skausmų ir dūglių reumatizmo. Neamonių skausmų peralaimi. Sokančių traukiančių i padukim varančių skausmų, kuo net skauda danti, diegia ausi ar skauda galvą, jei nepamiršint apie PATIN COPLEY. Ireg. S. V. Pat. Oise. duojau ir negailinamas laiko "tuom" pai-naudoji. Jis sutelkia malonų ir greitą, lengvumą. Nel viena atsargi Seimyna negali buti be bonkos šiu gyduočių. Nėra tikraus, jei neturi INKARO valsaženklis. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Kepykla!!! Kepami keik sai del Vestuvių, Varduvių ir Baily. Sąžiniškas patarnavimas, ne brangios kainos. Pabandykit pas mane. B. MINGILAS, 56 Green St., Worcestery.

JONAS CIVINSKAS Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausti i kitus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių darbu. Adresuokit šiaip: 340 Harding St. Worcestery. Tel. Park 4156.

BEN. MENDELSON, Advokatas ir registruotas notaras Lietuvoje atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoj, taip Europoj. 390 Main St., Room 391—932, Worcester, Mass. Tel. Park 2470

Pirmas Lietuvos Graborius Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi perasmo automobilius, vestuvėms, krikštynomis ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu: MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

KURIS LAIKRAŠTIS PASIRINKT 1925 METAMS? KAS NORI RAST rimto turinio straipsnių apie Lietuvos politika, ekonomika, kulturos ir visuomenės gyvenimą, įvairių žinių, rimtų objektingų atsiliepimų ir straipsnių apie šio pasauli. KAM SVARBU (JUK VISIEMS SVARBU) ŽINOT visi privalomieji Vyriausybės įsakymai, visų draugijų, mokyklų, teatrų ir kitų įsaių pranešimai, taip pat įdomios visos Lietuvos teisybų bylos ir žinios iš Lietuvos iš Lietuvos gyvenimo. KAS MAZOKA TURI LITU ir neišsėta kitų dienraščiu užsisakyti. Nori turēt nepartinį valstybinę ir tautinę minties rimčiausią ir pigiausią dienraštį. TAS, BE ABEJA, PASIRINKS TIK "LIETUVA" IR STAI DEL KO: "Lietuvėj" rašo įjymiausi Lietuvos darbuotojai, politikai, ekonomistai, visuomenininkai, mokslo vyrjai, literatai, menininkai ir kt. Jų vardas visi Lietuvali yra žinomas ir todėl žymėt pavardžių eiles nėra reikalo. "LIETUVA" turi daugiausia skelbimų iš Lietuvos ir iš užsienio ir daugiausia skaitytojų. LIETUVOS KAINA: Lietuvoje metams tik 36 litai, puse—118 lt. 2 mėn.—9 lt., 1 mėn.—3 litai, atsako n-rio kaina 20 centų, tai yra dukart pigesnis, kaip kiti dienraščiai ir toks pat didumo arba dukart didesnis. Užsieniui kaina dviguba, išskiriant Latvija, Estija ir Vokietija, kur prenum, kaina: metams 54 lt., puse 27 lt., 3 mėn. 13 lt. 50 ct., 1 mėn. 4 lt. 50c. Užsakymus ir skelbimus su pinigais reikia siųst šiuo adresu: Kaunas, Kanto g-vė 14, "Lietuvos" Administracija, Lithuania.

VISI, kam tik rupi žinot, kas dedasi Lietuvos kariuomenėj, privalo užsisakyt 1925 metam karių laikraštį "KARI" "KARYS" rašo netik įvairiais Lietuvos kariuomenės reikalais, bet ir duoda žinių iš Lietuvos ir kšienio. VISIEMS šviesesniems žmonėms svarbu skaityt "KARI", nes jis spausdina bendro lavinimo raštus. KARIUOMENES ŠVIETIMO KOMISIJOS "KARYJ" skelbia savo pranešimus, kurie įdomu žinot visiems liaudies švietėjams. "KARYJ" randasi paveikslų, reginių, apyktaičių, eilių ir t. t. SPORTININKAI privalo skaityt "KARI", nes jis labiau leidų laikraščiu, rūpinasi jaunomenės kono lavinimu, padoda daug sporto žinių iš Lietuvos ir užsienio ir apskritai "KARYJ" geriausiai atspindi kariškas ir sportiškas Lietuvos sportas. Sporto skyrių "KARYJ" veda sportininkas—specialistas. "KARYS" savo skaitytojams atsako i klausimus. METINIAI "KARIO"—PRENUMERATORIAI dovanai gausa priedą—gražų spalvuotą sieninį KARIU KALENDORIŲ 1925 METAMS. Kalendorius dailininko JOMANTO darbo, papuoštas D.L.K. Vytauto portretu, kitais paveikslais ir surašyti jamė žymiausieji lietuvių ginklo nuogėlimai nuo pat senovės ligi šiuo dieni. "KARYJ" rašo daug karo ir civilijų rašytojų, mokslininkų, poetų, sportininkų ir kitų. "KARI" redguoja majoras P. RUSEKAS. "KARIO" kaina metams 3 dolerai, pusemetis 1 dol. 50 centų. Kreipkitės šiuo adresu: KAUNAS, NEPRIKLAUSOMYBES AIKSTĖ, "Kario" Redakcija, Lithuania.

"Geriausia, ką pinigai gali nupirkt," sako Worcesterietis apie Erbjus. P. FRED O. KINFIELD, 32 HERMITAGE LANE, SAKO NAUJOS BE—ALKOHOLIO GYDUOLES IŠGYDĖ JI. P. Kinfield sako: "Per tris metus aš taip kenčiau nuo reumatizmo, kad negalėjau pakelt rankas suukuot plaukus. "Mano rnkos, kojios ir pečiai taip skaudėjo, kad negalėjau pasijudint be skausmo. "Negalėjau nakčia miegot, ir, kas blogiau, pilvas pradėjo negaliuot. "Atsiradavo daug gazo, ypač po valgių, galva skaudėdavo, ir negalėdavau pasilenkt. Virškinimas buvo prastis, ir apetito visai netekau. "Po vartojimui Erbjus (žolių sulčių), jaučiuosi, kaip naujas žmogus. Reumatizmas pranyko, pilvas pasveiko, ir jaučiuosi daug sveikesnis, negu kada pirmiau, auči Erbjus. Yra geriausia gyduole, kurią pinigai gali nupirkt. Visuomet patariu vartot." ERBJUS yra demonstruojamas Worcesteryje pas— WILLIAM L. DAVIS, INC., 602 MAIN STREET ir parsiduoda visose gerosse aptiekose.

J. L. Pašakarni, Lietuvio optometristas ir akinų pritaikintojas. 447 BROADWAY, So. Boston, Mass.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street, Turtas—\$22,500,000 Idejimal aina ant intereso pirmo biznio diena kiekviene mėnesio. BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val popiet. Subatomis vakarais vien tik dėl pinigų ižėjimo, nuo 6 iki 8 val vakaro.

DR. TESSMER, Dentistas 306 MAIN STREET, Worcester, Mass. (virš Iver Johnson krautuvi) SUTEIKIA SAZINIŠKŲ PATARNAVIMŲ LIETUVIAMS Tel. Park 3310.